

**A VALKÓI MÓRA FERENC ÁLTALÁNOS
ISKOLA**

**INTEGRÁCIÓS ÉS KÉPESSÉG-
KIBONTAKOZTATÓ**

**NEVELÉSI
PROGRAMJA**

Készítette:

Szekeres Péterné

igazgató

Tartalomjegyzék

1. Az alkalmazás feltételei

2. Az iskolába való bekerülés

2.1. A gyermek fejlődésének jellemzői az óvodás kor végére

2.2. Az iskolakezdés nehézségei

2.3. Az iskolába való bekerülés című modul elemei

2.4. Az iskolába való bekerülés elemeinek megvalósulása

3. Együtműködés a szülői házzal

4. Gyermekvédelem, együttműködés a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal

5. Együtműködések, partnerségi kapcsolatok kiépítése szakszolgálatokkal

6. Együtműködés (kapcsolattartás) a középiskolákkal

7. Együtműködés az alapítványokkal, egyesületekkel

8. Kompetenciafejlesztés, szociális kompetenciák

9. Tanórám kívüli szabadidős tevékenységekkel

10. Multikulturális tartalmak

11. Differenciálás

12. Mentálhigiénia (Lelki egészség)

13. Drámapedagógia

14. A tanulás tanítása

15. Műhelymunka, a tanári együttműködés formái

16. A kompetenciaalapú-értékelés rendszere

17. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

1. Az alkalmazás feltételei

1.1. Az integrációs stratégia lényege

A valkói Móra Ferenc Általános Iskola hátrányos helyzetű gyerekek integrációs képesség kibontakoztató felkészítésének pedagógiai feladatát (11/1994. KMK rendelet 39/D § (4), és 39/E § (4)), az alábbi rendszer szerint szándékozik megvalósítani.

1.1.1. Célunk: Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Minden 6 – 14 éves korú valkói gyerek integrált keretek között nevelődjön,
- Biztosítja minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához,
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti,
- Tudatosan figyeli és fejleszti a gyermekek interperszonális és csoportszociális készségeit is,
- A szülő, a család, (mint partner), résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola- gyerek közötti kommunikáció,
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk,
- Megvalósul az oktatás ügyében érintet intézmények szervezett, tudatos együttműködése,
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk,
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.1.2. Célcsoport: Az általános iskola 183 fős tanulóközössége, a nevelés – oktatás szakemberei, a pedagógusok 15 fős közössége, az intézmény használói, a településen élő családok. A nevelésben partner helyi szervezetek tagjai. Összességében több száz ember.

1.1.3. A program szellemisége: A valkói Móra Ferenc Általános Iskola Integrációs Programja – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a gyermek szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Ezért mind a tananyag feldolgozási módjának, ütemének, szervezeti kereteinek kialakításába bevonja magát a gyermeket is. Kezdetektől, de már az óvodai nevelés idején is hangsúlyosan épít a gyermekek önálló gondolkodására, mérlegelésére és döntéseire is. Hagyja érvényesülni a gyermek spontán érdeklődéséből, tapasztalataiból származó nevelő hatásokat is.

Az egyén fejlesztésén keresztül, azzal kölcsönhatásban, fejleszti a befogadó közösséget is. Hisz tudjuk, a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.

A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a tanító és a gyermek kapcsolata. A gyermekeken keresztül a valkói családokra is hat.

1.1.4. A Valkói Integrációs Program alapelvei:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A gyerekekkel szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat korszerű (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) tudás birtokába kell juttatni.
- A tanítási környezetet a demokratikus szemlélet és a személyek közötti kölcsönös megbecsülés hangsúlyozására szolgálónak építjük ki.

1.1.5. Az osztályterekben folyó nevelő – oktató munka során az alábbi alapértékeket preferáljuk:

- **Gondoskodás, törődés:** Figyelés önmagunkra, másokra, modellszerű tanítói, tanári magatartás a tisztelettudó, megbecsülő, figyelmes gondoskodás attitűd alakítására.
- **Hatékony kommunikáció:** a nyelvi, a művészet által közvetített kommunikáció a társadalmi beilleszkedés alapja.
- **Az összefüggések felismerése, aktivitás, alkalmazni tudás:** a világ jelenségeinek komplex megismerése, alakítása.
- **A közösség:** mint a gyermekek együttműködő csoportja a demokratikus társadalmi beilleszkedés modellje, a közösségbe tartozás élményét nyújtja.

1.1.6. A cél elérését segítő sajátosságaink:

- A pedagógus szerepe
- A tanulásbarát környezet kialakítása
- A tanítás – tanulás sajátos megszervezése
- A tanórán kívüli foglalkozások hatékony felhasználása
- A testi – lelki egészség fejlesztése, erősítése
- A projektoktatás meghonosítása
- A differenciálás
- A sajátos rendszerű értékelés
- A szülőkkel való nyílt viszony
- A helyi társadalom tagjainak széleskörű együttműködése

Kulcsszerep a pedagógusé: aki minden egyes gyereket tisztel, megbecsül, hisz benne, önbizalmát erősíti, képességeit fejleszti. A követelményeket úgy támasztja, segít abban, hogy eleget is tudjanak tenni annak a gyerekek. Felkelti és fenntartja a tanulási motivációt. Részt vesz az osztály életében, játékokban, kezdeményezi a közös programokat. Van humorérzéke, őszinte. Folyamatosan továbbképzzi magát, a tanítás anyaga és a tanítás módja egyaránt hangsúlyos kérdés számára.

Tanulásbarát környezet: barátságos környezet, asztalok, székek, sok-sok tanulást segítő taneszköz áll rendelkezésre, ezek szabadon használhatóak. Könyvek, játékok, szőnyeg, növények, a terem falain a tanultakkal kapcsolatos táblázatok, gyermekmunkák. Mindez a tanulást segíti. A pedagógusnak csak egy asztala és egy nevelői széke van.

1.1.7. Erőforrás tervünk:

Személyi ellátottságra	Tárgyi ellátottságra
Meglévő képzettségek számbavétele	A meglévő feltételek számbavétele
Hiányzó képzettségek feltérképezése	A hiányzó tárgyi eszközök feltérképezése
A beiskolázási tervünk felülvizsgálata	A taneszköz fejlesztési tervünk áttekintése, átdolgozása
Új módszerek, pedagógiai eljárások megismerése egymás gyakorlatából, és más integrációs iskolától	Az integrációs nevelés évfolyamain két tanterem bebútorozása felmenő rendszerben
Új módszerek meghonosítása (pl. projekt módszer)	A munkakörnyezet folyamatos alakítása az elvárásoknak megfelelően
A hiányzó szakemberek képzése: fejlesztő pedagógus	Helyi források, pályázati pénzek bevonása az integrációs eszközök megteremtésébe.

1.1.8. Szervezetfejlesztési tervünk: A stratégiai célok elérése érdekében

- Integrációs munkacsoportot alakítottunk ki
- Menedzsmenst szervezi a tartalmi munkát, koncepciót alkot, irányít és felügyel
- Tantestületi belső képzések alkalmával megismertük a szakmai és törvényi szabályozásokat
- Meghatároztuk az integrációs munkacsoport feladatait, munkamódszereit, együttműködési formáit
- Ütemtervet készítettünk
- Kidolgoztuk a programelemeket
- Tájékoztattuk partnereinket
- Elfogadtuk a kidolgozott programelemeket, a megírt programot
- Folyamatosan kontrolláljuk nevelők munkájában az új programelemek bevezetését.

4.2. Kooperativitás			X				X	X				
4.3. Projekt módszer							X					
4.4. Drámapedagógia	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
4.5. Hatékony tanuló megismerési technikák	X					X			X			
5. Műhelymunka, a tanári együttműködés formái	X				X				X			
5.1. Értékelő megbeszélések				X			X			X		
5.2. Problémamegoldó fórumok			X					X				
5.3. Esetmegbeszélések				X			X			X		
6. Kompetencia alapú értékelési rendszer kiépítése				X			X			X		
6.1. A szöveges értékelés				X			X			X		
6.2. Egyéni fejlődési napló	X					X				X		
7. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása					X			X	X	X		
7.1. Pályaorientáció	X				X	X	X	X				
7.2. Utánkövetés		X				X						

2. Az iskolába való bekerülés

2.1. A gyermek fejlődésének jellemzői az óvodás kor végére

2.2. Az iskolakezdés nehézségei

2.3. Az iskolába való bekerülés című modul elemei

2.4. Az iskolába való bekerülés elemeinek megvalósulása

2.1. A gyermek fejlődésének jellemzői az óvodás kor végére

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

2. Az iskolaérettségnek az iskolai életre való felkészültségnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, amelyek közül egyik sem hanyagolható el.

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hat éves kora körül eljut az első alak változáshoz.

Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb. erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.

- **A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek**
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Megjelenik szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartalma
- Megjelenik a szándékos figyelem, növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik megosztása, átvitele.
- Az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél,
- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét
- Elemi ismeretekkel rendelkezik, önmagáról és környezetéről

c) Az óvodáskor végére a gyermek szociálisan is éretté válik az iskola. Készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására. Képes fokozatosan kialakuló együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttel és gyerektársaival. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni. Kérleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van.

2.2. Az iskolakezdés nehézségei

Az iskolába lépő gyermek általában már alkalmas az iskolai munkára. Az iskolai életformába való beilleszkedés mégis igen nagy feladat elé állítja a gyermeket. A kötelességszerű tanulás, az iskolai élet szabályainak megtartása és hasonló korúakkal való szervezett együttműködés komoly erőpróba a gyermek számára. Valamennyi gyermek érzi az első iskolai év nehézségeit, de nem egyforma mértékben. Maga az iskolai érettségi is különböző fokú az

egyed gyerekeknel. A társadalmi (családi) hatások is nagyon különbözőek. Az iskolának törekednie kell e hatások kielégítésére és minden gyermek számára biztosítani kell az egyenlő és kedvező feltételeket.

2.3. Az iskolába való bekerülés című modul elemei

Idetartoznak azok az elemek, amelyek a különböző szociális, kulturális, etnikai háttérű családokkal folytatott kommunikáció jellegét meghatározzák. Amelyek lehetőséget adnak arra, hogy a családokat már az elején valóban partnerként kezeljék, igényeiket felmérjék.

Ide tartozik a küldő intézménnyel, az óvodával fenntartott szorosabb kapcsolat, illetve az iskola külvilág felé bonyolított kommunikációs formái.

2.4. Az iskolába való bekerülés elemeinek megvalósulása

Az óvoda az iskolával tartalmas kapcsolatot alakított ki a gyermekek minél probléma mentesebb iskolakezdésének érdekében. Együttműködésünkre jellemző a kölcsönös nyitottság, érdeklődés és a bizalom, amely hozzájárul egymás nevelési céljainak elképzeléseinek, programjának megismeréséhez, összehangolásához.

Az iskolakezdés zavartalansága érdekében tesziünk eleget a következő feladatoknak:

- az iskolaérettségi vizsgálatok közös elemzése
- kapcsolattartás a logopédussal és a Nevelési Tanácsadóval
- az első osztályt indító pedagógusok látogatása a nagycsoportban (foglalkozások megtekintése, foglalkozás tartása)
- ismerkedés a gyermekekkel
- információcsere az óvónőkkel, a gyermekek fejlettségi szintjéről
- közös szülői értekezlet szervezése, ahol a leendő elsős tanítók ismerkednek a szülőkkel, felvázolják nevelési elveiket, ismertetik módszereiket, az iskola igazgatója tájékoztatást nyújt az intézmény programjáról, életéről.
- A nagycsoportos gyerekek ismerkedése az iskolában: az 1. osztályosok tanórájában való részvétel.
- A két nevelőtestület tagjainak aktív kapcsolattartása, információcsere a gyerekekről:

a, Dokumentumok közös elemzése:

- **Iskolaérettségi vizsgálat**
- Egyéni fejlesztési napló
- Dyslexia prevenció
- **Nevelési Tanácsadó anyaga**
- **Tanulási Képességet Vizsgáló és Rehabilitációs Bizottság anyaga**

b, Az óvónők gyermekekről készült jellemzésének figyelembevétele az osztályba sorolásnál.

- Az óvónők az iskolába lépés után is kapcsolatban állnak az 1. osztályos tanítókkal, figyelemmel kísérik az 1. osztályos gyermekek beilleszkedését, fejlődését.
- Közös programok szervezése

3. Együttműködés a szülői házzal

Cél: A szülők bevonása az oktatás- nevelés folyamatába.

Az intézmény és a család közötti partnerség kiépítésének feladatai

3.1.A kapcsolattartás formái

Célja a szülő és pedagógus lehetőségeinek ismertetése arról, milyen fórumok állnak rendelkezésre a közös együttműködéshez.

- *Szülői értekezletek, fogadóórák*

- a mindenkori 2 alkalom mellett esetenként,
- igény szerint többször
- minden hónap első hétfőjén (amikor nincs szülői értekezlet) fogadóóra

felelős: ig. of.

- *Családlátogatás*

- 1., 5. és 8. évfolyamon,
- osztályfőnök (mentor) váltáskor
- problémák, sikerek esetén

Módszer alkalmazása: beszélgetés, meggyőzés.

felelős: of. gyif.

- *Nyílt napok, nyílt órák*

- az iskolai programnak /Ped. pr./ és az éves munkatervnek megfelelően

Módszer alkalmazása: példamutatás

felelős: of. szaktanár

- *Esetmegbeszélés*

- Egy felmerült probléma tisztázása érdekében.

Módszere: beszélgetés, meggyőzés

felelős: of.-szülő

- az évi 3 szülőértekezlet előadása

felelős: of.-szaktanár óvónő

- Ellenőrző könyvébe bejegyzések, tájékoztatások

- alkalmanként /dicséret, figyelmeztetés stb./

felelős: of.- szaktanár- igazgató

- Telefonon történő elérhetőség, azonnali intézkedés érdekében.

3.2. A program ismertetése

Célja, hogy a szülő ismerje meg, mit jelent gyermeke számára, ha ebben a programban részt vesz.

Ideje: szeptember, első szülői értekezlet

Felelős: osztályfőnökök

3.3. Szülői nyilatkozat az integrációs nevelésben való bekapcsolódásról

Célja, hogy a program megismerése után, szóbeli megbeszélést követően, írásban is megerősíti belépési szándékát. Egyúttal kötelezi magát, hogy segíti gyermeke és a nevelő munkáját,

Időpont: szeptember

felelős: of. - szülő

Ellenőrzése a leírtak betartásának: ig.- ig. h.

3.4. Évi háromszori tájékoztató

Célja: egy adott időszakon belül a gyermek magatartásának, tanulmányi előrehaladásának, képességei alakulásának értékelése.

Ideje: december, március, június

Felelős: of,

Minta - melléklet

Ellenőrzése: ig.-ig.h.

3.5. A szülő bevonása a nevelés-oktatás feladatába

a, Részt vehetnek az osztály foglalkozásain

Célja, hogy megláttassuk a szülőkkel az oktatás-nevelés problémáit a tanítási órákon.

- Lehetőség van erre egyrészt a nyílt napokon, órákon

- Másrészt, az adott gyermek megfigyelésére legyen alkalma egy-egy órán-problémás esetekben

felelős: of.- szaktanár

b, Bemutathatnak tudásuknak, tapasztalatuknak megfelelően a gyermekek számára egy-egy képességfejlesztő területen számukra jól bevált példát.

(technika órán barkácsolás, hímzés stb.; testnevelés órán labdavezetés, kötélmászás, stb.)

Célja a szülő bemutatkozása pozitív példával. Ideje lehet egy-egy tanítási óra, vagy délutáni rendezvény, napközi.

Felelős: osztályfőnök, szaktanár, napközis nevelő

C, Segítséget nyújthatnak a gyengébb tanulók korrepetálásában

Célja: A nevelő irányításával megtanul a szülő szakszerű segítséget adni.

Ideje, helye: Tanórán kívül, napköziben, otthon

Felelős: osztályfőnök, szaktanár, szülő

D, Tanórán kívüli osztályprogramok megszervezésében és lebonyolításában is részt vehetnek.

Célja, hogy segítse a pedagógus munkáját.

Jelenjen meg gyermeke kíséretében is iskolai ünnepélyeken (pl. évnnyitó, évvzáró) tevékenyen hozzájáruljon osztályrendezvények lebonyolításához. (pl. farsang, mikulás, színházlátogatás, kirándulások, stb.)

Felelős: osztályfőnök, szülő

3.6. Szülői segítség szervezése

Célja a szülők nevelése, oktatása.

a, Hogyan segítse gyermekét házi feladatának elkészítésében.

b, Az otthoni bánásmód és az iskolai, óvodai elvárások tekintetében.

Felelős: of., szaktanár)

4. Gyermekvédelem, együttműködés a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal

Az 1997. novemberében életbelépett új gyermekvédelmi törvény a gyermekekkel való foglalkozás rendeleteit tartalmazza.

A törvény alap gondolata értelmében ahhoz kell minden szükséges állami, önkormányzati segítséget megadni, hogy szülők a gyermeket a családban nevelhessék fel. A gyermekvédelmi törvény olyan szociálpolitikai célt tűzött ki maga elé, amely egy tágabb gyermekvédelmet, a minden rászoruló gyermek egyenlőségét növelő általános ellátó rendszer keretét határozza meg.

A társadalom működési zavarai a leginkább kiszolgáltatott réteget: a gyerekeket és a fiatalokat sújtják, közülük is leginkább azokat, akik amúgy is hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetben kénytelenek élni. Egészséges fejlődésük előmozdításához szükség van a személyiségfejlődés bonyolult feltételrendszerét figyelembe vevő gyermek – és ifjúságvédelmi tevékenységre is, amelyben az óvoda és az iskola pedagógusainak fontos szerepük van. A gyermekvédelem minden gyermekre és fiatalra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tudnivalók összessége. A gyermek- és ifjúságvédelem területén legfontosabb prevenció. Ehhez szükséges a gyermekek családi- és életkörülményeinek megismerése. A baráti kör feltérképezése, nyílt, őszinte kapcsolat kialakítása. A hátrányos és nehéz anyagi helyzetben élők támogatása. A bűnmegelőzés érdekében szakértők bevonásával felvilágosító előadások szervezése. Szoros kapcsolat kialakítása a hivatásos pártfogókkal, a rendőrség ifjúságvédelmi felelőseivel, a gyámüggyel. A gyermekvédelem sokrétű, összetett, komplex tevékenység. Az óvoda és az iskola jelentősége, hogy mindkettő „jelző intézmény”, így nem kell külön „felderíteni” a problémás gyereket, tehát elérhetők, segíthetők, befolyásolhatók.

Cél:

A gyermek problémáit minél korábban felismerni, és minél hatékonyabban kezelni, megelőzve súlyosabbá válásukat. Lényeges, hogy a felderített eset után a jelzés időben kerüljön a megfelelő segítő szervezethez.

A gyermekek védelmének rendszerében fontos feladatot látnak el az alábbi személyek:

Iskolán belül: -igazgató,

Osztályfőnök, nevelőtestület

Ifjúságvédelmi felelős,

Védőnő,

Iskolaorvos,

Az igazgatónak az iskolán belül a megelőzés és a veszélyeztetett gyermekek érdekében alkalmazott módszerek megválasztásában fontos szerepe van. Megfelelő ifjúságvédelmi szemléletet alakít ki az iskolában, a ifjúságvédelmi munkát folyamatosan ellenőrzi és értékeli.

Az osztályfőnököknek kiemelkedő szerepük van:

A problémás gyerekeket folyamatosan figyelemmel kíséri

Igyekszik megismerni minden tanulóját, ezek képességeit, érdeklődési körét, jellemét, családi körülményeit, pályaválasztási terveit.

A gyermekkel kapcsolatos minden változást megkonzultál a gyermekvédelmi felelőssel

Az iskolai ifjúságvédelmi felelős az iskolai gyermekvédelmi munka összefogója, szervezője, ami azt jelenti, hogy nem csak egyedül, az ő feladata a gyermekek problémáinak figyelemmel való kísérése, hanem minden pedagógusé, aki napi munkája során a gyermekkel kapcsolatba kerül.

Munkájának fő feladatai: megelőzés, feltárás, megszüntetés, felzárkóztatás,

Milyen területen?

tanulók körében,

tanári közösségben,

szülők körében

Védőnő: felvilágosító, egészségvédő programok szervezése, tisztaságvizsgálat (egészségügyi ellenőrzés)

Iskolaorvos: eü. szűrések, felmérések, védőoltások

Iskolán kívüli kapcsolatok:

Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

Nevelési Tanácsadó

A felmerülő problémák, gondok milyenségétől függ, hogy a megoldásban milyen szervezett tud segítséget nyújtani, de valamennyivel volt már kapcsolatunk, próbáltunk megoldást keresni. Azonnali intézkedésnél az önkormányzat jegyzőjét keressük fel.

A települési önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el.

Feladata többirányú:

szervezése,

szolgáltatási

gondozási tevékenységet jelent.

A gyermekek védelmét szolgáló alapellátás lehet:

Pénzbeli

Természetbeni,

Személyes gondoskodás

Pénzbeli ellátás:

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendszeres gyermekvédelmi támogatás

Természetbeni ellátások:

Tankönyv és tanszerellátás támogatása

Étkezési- térítési díj kedvezménye

Személyes gondoskodás:

A településen működő Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat minden, a településen élő gyermek- és családja- esetében segítséget kell, hogy nyújtsanak számunkra elsősorban információk átadásával, a lehetséges szolgáltatások, szakemberek megkeresésével, a jelzőrendszer működtetésével, a rendszeres esetmegbeszélésekkel, és szükség esetén a védelembe vétel kezdeményezésével, majd az esetleges családból való kiemelést követően a család gondozásával, a gyermek hazakerülésének segítségével.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeivel foglalkozik.

5. Együttműködések, partnerségi kapcsolatok kiépítése szakszolgálatokkal

Cél: A speciális segítségnyújtás időben történjen, szakember bevonásával, egyéni fejlesztéssel.

5.1. A szakszolgálatok működési rendjét, igénybevételét törvényi előírás határozza meg.

A megyei szakszolgálat tájékoztat a határidőkről

A Nevelési Tanácsadó kérésre vizsgál:

- Az SNI- gyanús és részképesség-zavarral küzdő tanulók vizsgálata, diagnosztizálás, továbbküldés a Tanulási Képességeket vizsgáló Bizottsághoz.
- A feltárt problémák orvoslása időben történjen meg, a segítség szakszerű legyen minden iskolás esetben.
- Logopédiai ellátás
- Időszakos kontrollvizsgálatra küldés.

Iskolánkba heti rendszerességgel jár logopédus valamint gyógypedagógus és pszichológus.

5.2. A tankötelezettségi törvény előírása alapján:

a, az óvodai iskolaérettségi vizsgálatot figyelembe véve, a Nevelési Tanácsadó véleménye alapján az igazgató dönt a felvételtől.

b, a nevelő bizonyos megfigyelési időszak után, vagy a szülő kérésére pedagógiai vélemény melléklettel, vizsgálati kérő lappal kezdeményezi a pszichológiai vizsgálatot, logopédiai szűrést.

A Nevelési Tanácsadó javaslatára szakértői vizsgálatkérő lappal továbbküldi a gyermek anyagát.

Ezt követően kiemelten kezelve kerül gyermek

- logopédiai terápiára,
- más részképesség-zavar esetén egyéni fejlesztő órán vesz részt
- integrált oktatást biztosítunk számára,

Eredmény: sikerélményekhez jutás, egyéni ütemű készség és képességfejlesztéssel speciális gondozással jelentős javulást érünk el.

Dokumentálás.

• Vizsgálatkérő lapok,	Felülvizsgálati kérelem
• Pedagógiai vélemény	Egyéni fejlesztő napló
• Szakvélemény	Értékelő lapok

6. Együttműködés (kapcsolattartás) a középiskolákkal

A pályaválasztás az egyik legfontosabb állomás a tanuló életében.

Az iskolaváltás, az új környezet, az új társak, új normarendszer sok fiatalnál okozhatnak megtorpanást, az eredmények csökkenését.

Cél:

1. Az átmenet problémáinak csökkentése érdekében alaposabb előkészítő munka.
2. Tudatosabb együttműködés a középiskolákkal.
3. Az utókövetés feltételeinek kialakítása.

Feladatok a minőségi beiskolázás érdekében:

a, előkészítés: 5. osztálytól a tanulók tudatos felkészítése a sikeres pályaválasztásra, motiválás, érdeklődés felkeltése.

Felelős: osztályfőnök

b, közvetlen felkészítés a beiskolázás előtt.

- a középiskolák nyílt tanítási napjain való részvétel biztosítása / a tanulónak, osztályfőnöknek egyaránt /
- pályaválasztási kiállítás megtekintése Gödöllőn / a 8. évfolyam tanulói + osztályfőnökök + igazgatóhelyettes / - eszmecsere a középiskolák pályaválasztási felelős tanáraival + szórólapok, a középiskolák bemutatója alapján – motiváltság megerősítése
- szükség esetén a budapesti pedagógiai intézet / megyei / pályaválasztási szaktanácsadójának, szakmai segítségének igénybevétele
- a tanulóink körében legnépszerűbb középiskolák pályaválasztási felelőseinek meghívása iskolánkba

Határidő: a 8. évfolyamon szeptember – december hónapokban.

Felelős: osztályfőnök, igazgatóhelyettes, szülő, tanuló.

c, döntés / közös felelősség: gyermek, szülő, osztályfőnök /

d, a pályaválasztás adminisztrációjának elvégzése az OKÉV által kiadott Iskolajegyzék alapján.

Határidő: január.

Felelős: osztályfőnök, igazgatóhelyettes.

e, a középiskolák hivatalos visszajelzésének adminisztrálása, ennek elhelyezése az iskolatitkár irodájában.

Határidő: május, június.

f, utókövetés

- a törvényi szabályozás alapján (középiskola visszajelzése)
- szülői értekezlet tartása a már elballagott osztály számára minden tanévben

Várható eredmény: - sikeres minőségi beiskolázás

- az általános és középiskolák együttműködésének új alapokra helyezése, bővítése
- a tanulók fejlődésének, sorsának megbízhatóbb utókövetése
- pedagógiai tapasztalatok levonása, dokumentálása, felhasználása a következő évfolyamok tanulóiánál

A folyamat értékelése: A tanév végi értekezleten, a terület felelős gazdáit.

A gyakorlat kontrollálása: szükség esetén beválás vizsgálatkor.

Munkaterv

- Segítségkérés az egyes feladatok megvalósításában a bázisintézményben.
- Kapcsolattartás a szakszolgálatokkal, Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal. Munkájuk segítése, közreműködés egy-egy probléma megoldásában.
- Hospitálások, óralátogatások, ahol gyerekek megismerése, kapcsolatok elmélyítése, fejlődésük figyelemmel kísérése a cél, illetve a pedagógusi munka hatékonyságának elősegítése.
- Családlátogatások, szülői értekezleteken, rendezvényeken való részvétel az óvodában és az iskolában egyaránt.
- Az iskola, óvoda és a szülői ház közös programjainak megszervezésében, lebonyolításában való segítségnyújtás.
- Az információ áramlás biztosítása

7. Együttműködés az alapítványokkal, egyesületekkel

Az elmúlt évtized társadalmi folyamatainak egyik legjelentősebb eredménye a civil szerveződések megjelenése az élet minden területén, így az oktatásban is.

Az Egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény jelentős jogokat adott a társadalom tagjainak ahhoz, hogy ne csak felülről irányítsák, formálják őket, hanem egyénként megfogalmazott gondolataik, az egyének szervezetbe tömörítésével törvényes meghallgatásra találjanak. A közhasznú törvény kizárja a politikai elkötelezettséget. A civilszervezeteket nem kötik túlzottan szigorú jogszabályok, ezért rugalmasak, gyorsan tudnak alkalmazkodni a változásokhoz és hiányterületeken is pillanatok alatt képesek megjelenni, állandó kontrollt jelentenek. Indikátorként azonnal jelzik, ha valami nem jól szabályozott, nem jól működik, ha érdeksérelem történik.

A civil szervezetek tulajdonképpen magát a társadalmat képezik, közben a társadalmat formálják, eközben saját maguk is alakulnak. Az egész társadalmat lefedik, az élet minden területén megnyilvánul az önszerveződés. Így kerülhetnek bele e szerveződésekbe pedagógusok, egészségügyi dolgozók, szülők, gyermekek /ifjúsági tagozat/ stb. Szemléletformálásra van szükség a társadalom minden területén, így az oktatásban is. Beszelnünk kell az integrációról, illetve az inkluzív befogadásról. (Inkluzív befogadásról beszélünk akkor, amikor nem a gyermeket akarjuk mindenkor alkalmassá tenni, hogy a többivel együtt lehessen, hanem az intézményt, a gyerektársakat, a pedagógust, azaz a gyermek környezetét alakítjuk úgy, hogy a képes legyen alkalmazkodni a befogadásra váró gyermek eltérő sajátosságaira.)

Az egyének tudatába tartósan be kell épüljenek olyan értékek, melyek a társadalmi együttélést jobbá, humánusabbá teszik. A társadalmi értékrendbe szerepelnie kell az eltérő viselkedés, a gondolkodás létjogosultságának. Ennek egyik módja: a nyilvánosság, erkölcsi támogatás. A civilszervezetek adatbankjukkal segítséget nyújthatnak hátrányos helyzetű családok, egyének, tanulók nyilvántartásában. A helyi civilszervezetek szorosan kapcsolódnak a különféle megnyilvánulási formákhoz, így az oktatáshoz is. Jó példával járnak elől, a pozitív változásokra erjesztőleg hatnak.

Ezen szervezetek a támogatásokon kívül nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra is. Felvilágosító programok szervezése szülőknek, gyermekeknek együtt és külön-külön. Települési szinten szabadidős programok, kirándulások, táborok szervezése tanulóknak, családoknak. Krízishelyzetbe került családok számára azonnali segítségnyújtás, illetve segíteni visszailleszkedésüket a kapcsolattartás lévén. Esetleges intézményi hátterek biztosítása, megkeresése.

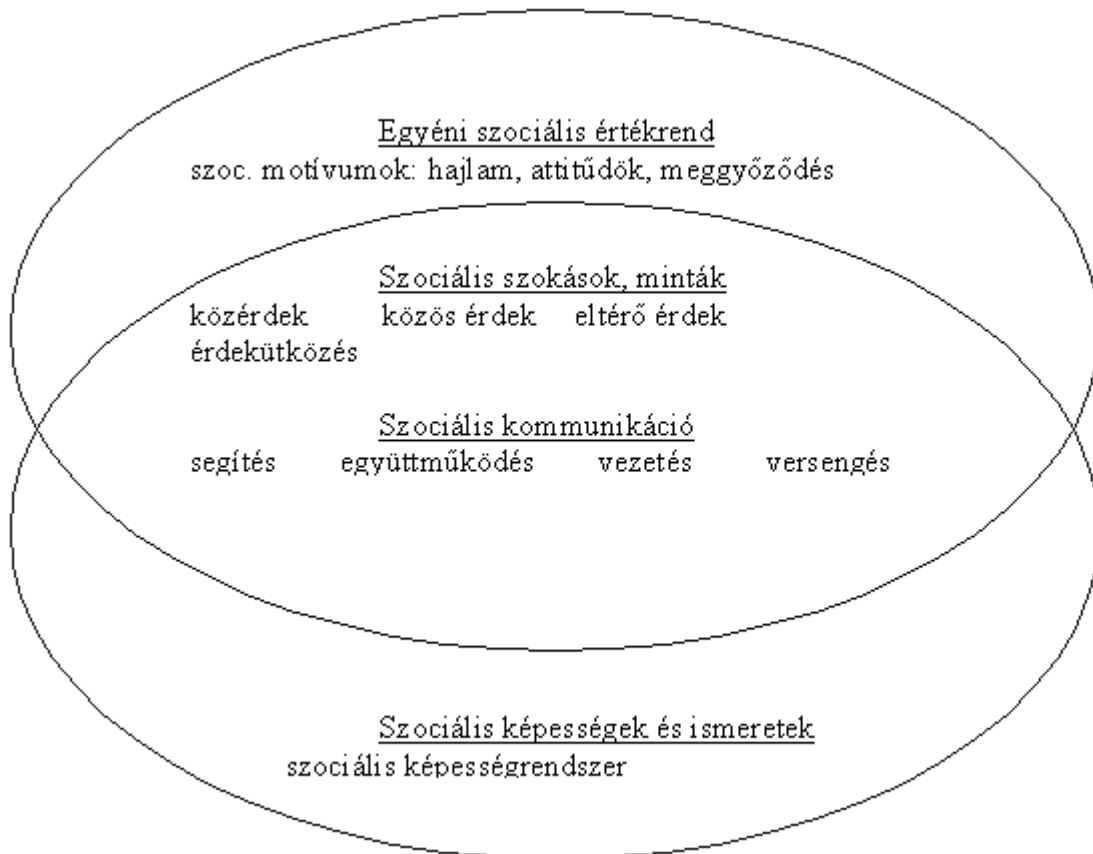
A tagok egymáshoz való viszonyán sok múlik. Segítségre szorult egyéneket családokat vonhatunk be a szervezetekbe segítő szándékkal. A szemléletformálással, szemléletválttatással a problémák „felkarolásával” hátrányos helyzetben lévőket lehet kiemelni a nem kívánatos helyzetből.

Közvetlen módon az oktatási intézményeinkben a „**Valkó Ifjúságáért Közalapítvány**”, „**Valkói Cigányokért Közalapítvány**” fejt ki jótékony hatását.

A civilszervezetek a konkrét segítségen túl a személyes és kollektív példamutatásukkal tudnak jó példával szolgálni. A szervezetek tagjain, illetve kuratóriumai lévén képesek kapcsolattartásra.

8.Kompetenciafejlesztés

Szociális kompetenciák

8./1. Szociális kompetencia működési modellje:

8./2. Szociális kompetencia-fejlődési modell

önértékelő szint
értelmező szint
kreativitás tapasztalati szint fejlődés
filogenetikus szint(öröklött)

asszocialitás lojalitás proszocialitás
antiszocialitás (szoc. értékrend alapja)
altruizmus

8.2.1. Célja az integrációban: Minél épebb, teljesebb személyiségek alakuljanak ki. A társadalom elvárásaiból minél több elemet építsünk be személyiségükbe, hogy a lehető legteljesebb társadalmi integrációt érjünk el. Találja meg a társadalomban a helyét. boldogulását. Segítse elő iskolai és felnőttkori teljesítményeinek elérésében tanulóinkat.

8.2.2. Szociális kompetencia: Az iskolai nevelés fő feladata: tapasztalati kompetenciák-megfelelő szoc. szokások, minták, meggyőződés, készség, ismeretek-elősegítése.

8.2.3. Kötődés: Pedagógus ismerje azokat a tanulókat, akikben győnge a kötődési hajlam és elősegítsék megerősödését.

8.2.4. Rangsorképzés: Az iskolai életet olyanná kell tenni, amely lehetővé teszi a rangsorképzési hajlam működését, sőt ösztönzi; amelyben a rangsorképző sajátosság a kompetencia, melyben mindenki előbbre juthat, de csak az eredményei, teljesítménye alapján. Csoportképzés alapja is. Vegyes csoportokban végzett munka hozzájárul az előítélet leküzdéséhez, másság tolerálásához.

8.2.5. Szociális szokás, minta: Olyan iskolai életrend kialakításával, működtetésével megvalósítható, melyben a tanulók jól és biztonságban érzik magukat, a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak-mindenkitől egyértelműen, következetesen elvárják.

8.2.6. Szociális minta: Személyes példamutatás, történelmi személyiségek, irodalmi, drámai hősök tetteinek, magatartásának átélési lehetőségei.

8.2.7. Szociális ismeretek: Történelem és irodalom tanításának sokféle funkciója. Szociális kompetencia fejlődéséhez is hozzájárulhat. Egyedi szoc. kölcsönhatásokat, mint rendszerviselkedések, -működések megnyilvánulásait vizsgáljuk, mutatjuk be.

8.2.8. Segítőképeség: Pedagógus a megfelelő mintákat a megfelelő műveltségi területről kiemelheti. Például az Etika tantárgy jó lehetőséget kínál e cél szolgálatára.

8.2.9. Együttműködés: Egyik talán leghatékonyabb iskolai eszköze a kooperatív tanulás.

- Az eddig ismertetett kompetenciák megvalósításáért az iskola minden dolgozója felelős, aki interakcióba kerül gyermekkel. Feltétele a pedagógusok, és az iskola minden dolgozójának aktív szókincese, metakommunikációs eszközei.

- A megvalósítás lehetőségei adottak a teljes iskolában töltött idő alatt.

- Kiemelhető területek: magyar irodalom és nyelvtan, történelem, osztályfőnöki órák, művészeti foglalkozások anyaga.

- Felelősei: e kiemelt területek tanítói.

8.2.10. Mozgásszükséglet szocializálása: A Testnevelés órákon.

Cél: az egészséges életmód belső igény legyen.

Felelősök: testnevelést tanító nevelők, sportkörök vezetői.

8.2.11. Élményszükséglet szocializálása Mozgóképkultúra és médiaismeret. Ének-zene. Rajz. Irodalom.

Cél: lelki egészség fenntartása és ápolása.

Felelősök: a fent említett tárgyak tanítói.

8.2.12. Önbizalom: Az erőfeszítést igénylő, de sikert ígérő feladatokba építhető;
Ennek feltétele a reális értékelés
Hol? Az iskolai élet minden területén. Ki? Minden dolgozó feladata.

8.2.13. Befogadóképesség: Művészetek c. műveltségi terület és irodalom követelménye
megfelelő alapot szolgáltatnak a fejlesztéshez.
Cél: Fokozatosság elvének betartásával, a felsőbb évfolyamokon a legfontosabb jelrendszerek
értelmező megismerésére is gondot fordítson.
Felelősök: pedagógusok, kiemelten a fent említett területek tanítói.

9. Tanórán kívüli szabadidős tevékenységekkel

Az integrációs program már említett jellemzőinek az intézmény pedagógiai rendszerének egészét át kell hatnia, szerves egységet kell alkotnia a tanórán kívüli szabadidős tevékenységekkel.

Ilyen lehetőséget képviselnek a művelődést, tanulást szolgáló kiegészítő programok, rendezvények:

- *A teljes napközis program, a tanulószoba,*
- *A tömegsport és sportkörüi foglalkozások*
- *A néptánc szakkör*
- *Korrepetálások*
- *Tehetséggondozás matematikából, magyarból*
- *osztályrendezvények*
- *tanulmányi kirándulások*
- *színházlátogatások*
- *könyvtárhasználat*
- *hittan*

9.1. Az integrációban bevont azon tanulók személyiség fejlesztéséhez járul hozzá a napközi és a tanulószoba, akiknek a családi, szociális, kulturális háttere nem biztosítja a nyugodt tanulás feltételeit, a rendszeres kultúrát étkezést, a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek szaktanárok által segített felkészülését.

Célja:

- A kultúrált étkezési szokások kialakítása
- A közösségi magatartás normáinak elsajátítása, gyakorlás.
- (egymás elfogadása, figyelmesség, udvariasság, kultúrált beszéd)
- Pontosság, feladattudat erősítése.
- Önállóság, rendszeresség.

Eredménynek tekinthető, ha a gyerekek önállóan vagy segítséggel, de elvégzik munkájukat, felkészülnek, szabadidejüket megtanulják hasznosan eltölteni.- játék, olvasás, rajz, beszélgetés.

A tanulókat nevelőik naponta, hetente értékeli, jutalmazza. A tanszoba, napközi otthonos berendezéséért felelős az igazgató, igazgatóhelyettes, a csoportvezető pedagógus.

9.2. A tömegsport és sportkörüi órák a mindennapos testnevelést biztosító program részei. Azon integrációba bevont tanulók személyiségfejlesztését segítik elő, akiknek szükséges a mozgáskoordinációjának, mozgáskultúrájának a fejlesztésére. Fejlesztjük az ügyességüket, gyorsaságukat, fizikai állóképességüket, bátorságukat, találékonyságukat, küzdőképességüket, pontos feladat-végrehajtásukat. Egyéni- és csoportjátékokon, versenyeken keresztül megtalálják helyüket a közösségben,

felelősséget vállalhatnak magukért, egymásért, fejlesztjük önértékelő képességüket. Megtanulnak siker- és kudarcélményeket megélni, feldolgozni, elfogadni.

Cél: Minden tanuló sikerélményhez juttatása reális önismeret. Eredmény, ha a bevont tanulók képességeikhez mértén mindent megtesznek eredményeik javításáért.

A feladatokat a testnevelést tanító pedagógusokkal oldják meg a tanulók, heti 8 órában.

9.3. Korrepetálások évfolyamonként heti 2 órában matematikából és magyarból adnak lehetőséget azon integrált oktatásban résztvevő tanulóinknak, akik valamely tantárgyból gyengébben teljesítenek: pl. lehetőséget biztosítanak a betegségek miatti hiányzás okozta hiányok leküzdésében is. A szaktanárok irányította foglalkozásokon a tanulók egyénre szabott, kiscsoportos formában szilárdíthatják meg ismereteiket, alapképességeiket. Segítséget kapnak az eredményes továbbhaladáshoz, mely e foglalkozások célja.

Fejlődik. Számolási készségük, problémamegoldó gondolkodásuk, helysírásuk, értő- és hangosa olvasásuk, szóbeli- és írásbeli kifejezőképességük. A foglalkozásokon használt eszközöket a szülők, a könyvtár révén az iskola biztosítja.

9.4. Az osztályrendezvények, teadélutánok, kirándulások

Célja: fejleszteni a közösségi érzést, tudatot, amelyet minden tanulónak át kell élnie. Felelősségvállalásra nevel. Azt integrált tanulóknak megmutatja az én helyét a közösségben. Fokozott érzelmi és esztétikai élmények átélésére nyújt lehetőséget.

9.5. A könyvtárhasználat: Az integrációban bevont tanulók kultúrált környezetben, szaktanári irányítás mellett tölthetik szabadidejüket. A könyveken, folyóiratokon kívül a különböző technikai eszközök segítségével elégíthetik ki érdeklődésüket. Az olvasóvá nevelés, az önálló ismeretszerzés, élményhez jutást biztosítja. Közben játszva, rejtve alapképességek képességek fejlesztésére is sor kerül.

9.6. A hittan. A vallási ismeretnyújtáson túl igyekszik fejleszteni a közösségi életet. Fontos szerepe van a tanulók világgépének formálásában, erkölcsi normák megismertetésében és gyakoroltatásában.

Összegzés: Az integrálásba bevont valamennyi tanuló részt vesz valamelyik délutáni elfoglaltságon. A választás alapja lehet érdeklődés, az átlagnál gyengébb, vagy magasabb szintű teljesítmény. A részleteket az osztályfőnök és a foglalkozást tartó nevelő és szülő ellenőrzi.

10. Multikulturális tartalmak

Ez a témakör a többségi magyar és a kisebbségi cigánykultúra együttes megismertetését jelenti. A multikulturális szemlélet szerint az oktatási rendszerben a különböző kisebbségeket azonos tisztelet és védelem illeti meg, mind egymástól, mind a többségtől.

10.1. A kisebbség kultúrája létező, megismerhető és megérthető.

A program feladata az óvodában megismertetni és megértetni a nem cigány tanulókkal a csoportban velük élő, tevékenykedő, gondolkodó társaik otthonról hozott szokásait, életmódját, értékeit éppúgy, mint az elvárásokat, a többségi társadalom velük szemben támasztott követelményeit.

Az iskolai multikulturális oktatás célja: hogy cigányok és nem cigányok együtt ismerkedjenek meg a cigánykultúra műveltségi anyagával, a hazai és Európa más országaiban élő cigánynépcsoportok kultúrájával.

A cigány és nem cigány tanulók egyaránt legyenek büszkék hagyományos értékeikre, etnikai kötődésükre, és ezeket a tulajdonságokat társaikban is tiszteljék.

A multikulturális oktatás segíti a cigány népi hagyományok megőrzését, és az ezekre a hagyományokra épülő értékek továbbfejlesztését.

10.2. Tevékenységek

1. *évfolyam:* magyar óra, ének óra
2. *évfolyam:* magyar óra, környezetismeret óra, ének óra
3. *évfolyam:* magyar óra, ének óra, testnevelés óra, környezetismeret óra
4. *évfolyam:* magyar óra, környezetismeret óra, ének óra, rajz óra

Az alsó tagozaton nem az ismeretközlés a fő cél. A cigány népismeret tartalmának átadása elsősorban cselekedtetésen keresztül történik (dramatizálás, szituációs játékok, megfigyelés, ritmusgyakorlatok, különféle manuális tevékenységek).

A tartalmak megtalálhatók a jelzett tantárgyak tanmenetében, illetve az integrációs program mellékleteként.

A felső tagozaton a cigány népismeret célja megismertetni a tanulókat a cigányság kulturális, néprajzi. Zenei, életmódbeli örökségének jellemző sajátosságaival, értékeivel. Segíteni megértetni a cigányságra jellemző érték-és normarendszert, a cigánykultúra európai kultúrában való elhelyezkedését, erősíteni identitástudatukat. Azt 5-8. évfolyam feladata a már korábban megszerzett ismeretek elmélyítése és bővítése, valamint a 8. évfolyamon a cigánykisebbség jogainak, kulturális és oktatási intézményrendszerének megismertetése.

A tartalmak a következőkben felsorolt tantárgyak tanmenetében, illetve az integrációs program mellékleteként.

5. *évfolyam*: irodalom óra, történelem óra, ének-zene óra, rajz óra
6. *évfolyam*: irodalom óra, történelem óra, ének-zene óra, rajz óra
7. *évfolyam*: irodalom óra, történelem óra, ének-zene óra, rajz óra
8. *évfolyam*: irodalom óra, történelem óra, ének-zene óra, rajz óra

10.3. Ki? Kikkel? Mikor? Hányszor?

A tantervben foglalt tartalmakat alsó tagozaton az osztályban tanító nevelő, felső tagozaton az illető osztályban, a megnevezett tantárgyakat tanító szaktanár ismerteti meg a tanulókkal, a tanmenet szerinti beosztásban. A tanulócsoporthoz járó minden tanuló együtt ismerkedik a cigány és magyar kultúra műveltségi anyagával.

10.4. Várható eredmények.

Hosszú távon

A tanulók egymás kultúrájának megismerésével, és az ennek érdekében folytatott közös tevékenységekkel a tolerancia, a másság tiszteletére és értékeinek felfedezésére lesznek képesek.

A cigánytanulók pedig hátrányaik kompenzálására, a közoktatási rendszeren belüli előrelépésre, illetve rugalmasabb társadalmi beilleszkedésre válnak alkalmassá.

Rövid távon:

Az iskolai ünnepeken lehetőség szerint bevonjuk a cigány tanulókat a műsorokba, a tanulók képzőművészeti jellegű munkáit kiállítjuk, ha van rá lehetőség, az ilyen jellegű versenyeken szerepeltetjük tanulóinkat.

Értékelés:

Dicsérettel, jutalmazással, illetve az integrációs tantárgy értékelési rendszerének megfelelően.

11. Differenciálás

A különböző képességű, illetve eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről való gondoskodás, differenciálás egyik fő feladatunk.

A differenciálás az egyéniségek kibontakoztatását akár az úgynevezett átlagos képességű, akár tehetséges vagy a hátrányos szociokulturális közegben nevelkedett, hátrányokkal küzdő gyermekek csoportját tekintve.

- A differenciálás iskolai alkalmazása során minden tanulónak el kell sajátítania a törzsanyagot, a továbbhaladáshoz szükséges minimumot. Ahhoz kell megtalálni a differenciálási formákat, hogy ezt a minimumszintet minden gyermek elérje. A tehetségek kibontakoztatása éppen úgy feladatunk, mint a lemaradók felzárkóztatása. A minden gyermek egyéni fejlettségének és tempójának megfelelő haladásban látszik a megoldás kulcsa.
- A tanári differenciálás, személyiségfejlesztés automatikusan felbontja a hagyományos, frontális munkaszervezést, ami több csoportos, páros és egyéni önálló munkát igényel.
- Az egyénre szabott feladatokkal követik a gyermekek munkatempóját, a speciális terhelési igényeket. Fontos a gyermekek önállóságának figyelembevétele és fejlesztése. Nyugodt légkör, elegendő eszköz biztosítása.

Az iskolai alkalmazás esetén csoportmunka:

- Akkor van jelentősége, ha a tanulók már megismert tananyaghoz hasonló anyaggal ismerkednek. A csoportok létszáma általában 3-5 fő.
- Homogén csoportok: A hasonló képességűek azonos csoportokba kerülnek, azért, hogy a közel azonos képességű gyerekeknek könnyebben tudjon a pedagógus feladatot adni, illetve, hogy a gyengébbek így külön segítséget kaphassanak, míg a jobbak önállóbban dolgoznak.
- Heterogén csoportok: Különböző képességű gyermekek kerülnek össze azért, hogy egymásnak segítsenek.
- A feladatmegoldás tempója alapján is történhet csoportba sorolás.
- Hatékonyabb, ha gyerekekre bizzuk a társválasztást, ez azt jelenti, hogy a tanulók maguk szerveződnek 3-4-5 fős csoportokba, és a kialakult csoportszerkezet időnként átstrukturálódik, tehát ha valaki meggondolja magát, és társaival megegyezésre jut, engedélyezni kell újra a csoportváltást.

A csoportmunka megszervezése lehetséges úgy, hogy minden csoport ugyanazt kapja, vagy minden csoport különféle feladatot kap.

A csoportok megoldhatják feladataikat munkamegosztással és munkamegosztás nélkül.

A más csoportba kerülés lehetősége ösztönzőleg hat.

Értékelés

Amikor kiscsoportos tanulásszervezéssel dolgozunk, a gyerekek teljesítménye nemcsak egyénileg értékelendő, hanem csoportos teljesítményként is. A csoportteljesítmény minden egyes tanuló egyéni pontjainak összege is lehet.

Páros munka

Páros munkáról akkor beszélünk, ha két tanuló tevékenységében szerepet kap a gondolatcsere, a közös munka, felelősség, értékelés. A páros munka a csoportmunka egyszerűbb változata, erőgyakorlata. A jobb eredmény elérésének érdekében egymást kölcsönösen választhatják.

A páros munkát olyan esetekben lehet alkalmazni, amikor a tanuláshoz van előismeretük az adott témában, vagy a nevelő irányításában már korábban megismert ismeretszerzési, módszert használják fel. Alkalmazható, gondolkodtató feladatok együttes megoldásaként, csoportosítások során, gyűjtő- és kutatómunka esetében, manuális feladatvégzés során.

Egyéni munka

Önálló tevékenység esetén, vagy mindenki ugyan azt a feladatot kapja, vagy mindenki más-más feladatot old meg.

A differenciálás házi feladatok adásában is meg kell hogy jelenjen.

12. Mentálhigiénia

A mentálhigiénia – lelki egészségvédelem- feladata az ember idegrendszerét érő terhelések csökkentése a megelőzés módszereivel.

Feladata még, annak a jó, harmonikus, kiegyensúlyozott, testi-lelki közérzettnek a megteremtése és biztosítása, mely lehetővé teszi minden ember számára, hogy környezetével és önmagával békében, harmóniában éljen. Ennek a harmóniának az előfeltétele az idegrendszer tartós kiegyensúlyozottsági állapotának elérése.

12.1. A mentálhigiénia célja:

Társadalmilag hasznos, egyénileg boldog emberek minél nagyobb számának elérése. Ennek érdekében a lelkileg egészséges emberek pszichikai épségének megőrzésére törekszik. A mentálhigiénia nem külön elhatárolt tárgy, tárgykörrel rendelkező tudományág, hanem egy átjáró elv, törekvés, sajátos szempontú magatartás, amely segíti az embert biológiai és pszichológiai egyensúlyának és egészségének megőrzésében a fenyegető környezeti-elsősorban mentális- ártalmak megelőzésében.

12.2. Az iskola sajátosságai

- Az iskola a nevelés intézményes formája.
- Az iskola egyik legfontosabb funkciója az ismeretnyújtáson kívül, hogy formálja a gyermek normákhoz, elvárásokhoz és másokhoz való alkalmazkodás képességét.
- A gyermek együttműködési képességének hiányát mentálhigiéniás problémaként kell értelmeznünk, mely jelzése lehet külső vagy belső környezetével kapcsolatos egyensúlyának felborulásának.
- Az iskola mentálhigiéniás fejlesztés mentora a pedagógus. Eszköztárát egyénisége, a növendékekhez való viszonya, irányítási stílusa, nevelői attitűdje, alkalmazott stratégiái határozzák meg.
- Iskolás gyermekekkel foglalkozó pedagógusok, akkor válhatnak hatékony irányítóivá a tanuló személyiségfejlesztésének, ha nem húznak éles határt:

Iskola-család

Oktatás-személyiségformálás

Játék-munka

Tanóra-szünet, stb. közé

Mivel ebben az életkorban a gyermek felnőtt- és tekintélytisztelő, kellő empátiával személyes modellnyújtással, s az ezekhez társuló pszichológiai kultúráltsággal a pedagógus képes felvállalni a családi hatások hatásainak erősítését vagy éppen kompenzálását.

12.3. Feladatok

12.3.1. Iskolaérettség

Az alsó tagozatban a tanítónő a lelki higiénia legfontosabb tényezője. Az iskolában a gyermek társadalmi feladata, hogy tanuljon, figyeljen, együtt dolgozzon a többi gyermekkel, fogadjon szót a pedagógusnak, értse meg a feladatot, s felelősséggel végezze el. E feladatok elvégzésére a gyermeknek rendelkeznie kell bizonyos belső pszichikai feltételekkel. Fontos az intellektuális fejlettség. De még ennél fontosabb, nélkülözhetetlen követelmény a gyermek személyiségének fejlettsége.

Feladat: Iskolaérettségi vizsgálat arra irányulva, hogy rendelkezik-e a tanuló azokkal a belső szellemi feltételekkel, hogy a reá háruló társadalmi feladatokat el tudja látni. Ez függ idegrendszerének fejlettségétől és neveltetési körülményeitől.

12.3.2. A iskolai élet helyes megszervezése

Olyan légkör teremtése, ami optimális feltételeket biztosít a gyermek személyiségének egészséges fejlődéséhez.

Feladat: Tárgyi és személyi feltételek biztosítása. Az iskolai élet, benne a mikrokörnyezet az osztály, a csoport stb. életének harmonikus és tartalmas megszervezése

12.3.3. Kapcsolat a szülőkkel

A családi háttér, az indíttatás helyszínének megismerése.

Feladat: Bepillantás a család életébe, beszélgetés kezdeményezése. Az anyagi és szellemi feltételek feltérképezése. A családi élet stabilitásának a megléte, a harmonikus életvezetés, a nevelési módok helyességének, vagy helytelenségének a megítélése.

12.3.4. Önismeret, bizalom, biztonság érzésének mélyítése

A gyermekek különböző belső feltételekkel jutnak ugyanabba a helyzetbe, tehát csak az egyéni bánásmód képes biztosítani az objektív értékelést.

Feladat: Öszinte, feltáró megnyilatkozások mindkét részről. A bizalom, biztonság érzésének elmélyítése.

12.3.5. „Ép testben ép lélek”

Az egészséges életrendben a játéknak, sportolásnak jelentős szerepe van. Fejleszti gyermekek fizikai és jellembeli tulajdonságait.

Feladat: A különböző tantárgyak lehetőséget nyújtanak, hogy testünk felépítéséről, működéséről beszélgessünk. Az osztályfőnöki órákban az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás, a helyes napirend mind témakör sorra kerül. A testnevelés órák, nem csak tanulók egészségét védik, de fejlődésüket is elősegítik. A sport levezeti a fölös energiát. Rendszerességre szoktat, kitartóvá és erőfeszítésre képessé tesz.

12.3.6. Viselkedéskultúra

Az illem az elemi viselkedés íratlan szabályainak összessége. Az udvariasság, előzékenység, figyelmesség az ember megbecsülésének kifejezése.

Feladat: Alapformák a társas érintkezésben, érzések kifejezése, kommunikáció. Valós, vagy kitalált helyzetek elemzése, értékelése.

12.3.7. Az ifjúkor lelki higiéniája

A serdüléssel járó biológiai változások pszichikai változásokat idéznek elő. Az igények és lehetőségek ellentmondásai konfliktusokat okozhatnak.

Feladat: Türelem, megértés. Szükség van a nevelő irányítására, segítségére. Nem épülhet alá és fölérendeltségi elvre, csupán egy olyan viszonyra, ahol felek egyenrangúak, csupán tapasztalataikban, életbölcességükben különböznek egymástól.

13. Drámapedagógia

Valójában gyermek-csoportpszichoterápiás munkának vehető a drámapedagógia alkalmazása az integrált oktatás folyamatában. A dramatikus formák csak kiegészítői az oktatás hagyományos formáinak: - a tananyag bizonyos részei drámával

- plusz tudás nyújtása dramatikus eszközökkel

A módszer létjogosultságát alátámasztja, hogy a ma oly divatos „személyiség” – jelző, mint embert meghatározó fogalom, mélyebb tartalommal bír, mint ahogyan alkalmazzák. Minden ember egyenlőnek, egyformának születik, a személyiségjegyek nagy része a nevelés folyamatában alakul ki. Tehát senki sem eredendően rossz vagy alkalmatlan a teljes emberi életre/más kérdés a születési rendellenesség/. A cél így a rejtett vagy elfojtott személyiségjegyek felszínre hozatala – jó, rossz egyaránt, hiszen valójába ez fogja mutatni az utat a pedagógus munkájához. Feladat a gyermek megismerése – ez elsősorban önmegismerésen/gyerek/ alapuljon –a személyiségfejlesztő módszerek alkalmazásával.

- személyiségfejlesztés és drámapedagógia: ismert kell, hogy legyen a pedagógusok számára, hogy a dramatikus tevékenységi formák csoportosítása négy szempont szerint történik:

1. *Gyakorlatok*
2. *Dramatikus játék*
3. *Színház*
4. *A dráma tanítása*

Ezek közül a gyakorlatok elsősorban és a dramatikus játék, ami mindenfajta tanítási órán szabadidős programok során alkalmazhatók. Tehát a dramatikus elemek alkalmazása nem a dráma tantárgyhoz kötött, a tanítási dráma kivételével. Természetesen a humán tárgyak, az osztályfőnöki órák prioritást élveznek- e téren, de a következőkben ismertetésre kerülő gyakorlatok /nagy részben/ a reál tárgyak körében is alkalmazhatók.

Az önmegismerés lehetőségei végtelenek; az egész módszer a játékon alapul, ami alapeleme a gyermeki létnek.

Ez történhet frontálisan, ezen belül kiscsoportos munkaformákat alkalmazva. Fontos a közösséggel együtt végzett munka, mert a közös siker – esetleg kudarcélmény is építő, és a csoport nagyon sokféleképpen viszonyul az egyénhez; motivál, visszavet, befogad, kitzát, ugyanakkor védettséget, biztonságot nyújt, de elvárások is vannak. Feladat: olyan tanulási környezet biztosítása, ahol védettségben önálló munkát végezhetnek és fontos a véleményük.

A kooperatív csoport nagyobb hatékonyságot mutat az együttes munka során. A személyiség feltárását segíti.

A személyes fejlődést segítő beszélgetés/fejlesztő interjú/

Ennek célja: önvizsgálat

Önfeltárás

Önirányítás-önalakítás

A tevékenységek alapja a pedagógus részéről:

- szükségletek

Érdeklődés

erősségek - gyermek szempontjából

Visszajelentés

- az elméleti alapok alapos ismerete

empátia – és kommunikációfejlesztő tréning

relaxációs tréning/ autogén tréning – koncentrált önlazítás

A tanulók szociális készségeit fejlesztő csoportmódszerek és programok ismerete

Mindenféle tevékenység a mintanyújtáson alapuljon, a pedagógus azonosuljon a gyakorlatokkal, a gyerekekkel – arra az időre ő is legyen gyerek.

Az, hogy ki kikkel, mikor, hányszor végzi a csoportgyakorlatokat, az adott témából adódó lehetőségek alkalmazhatóságától függ. Lényeg, hogy a tanár nagyon naprakész és felkészült legyen, de tudjon improvizálni is.

- Az alkalmazható gyakorlatok a folyamat során sokrétűek, a pedagógus az adott témához, munkaformához választhat a lehetőségek közül.

A gyakorlatok ismertetése tematikus felosztásban a felsorolás szintjén:

1. Készség-, képesség- és személyiségfejlesztő gyakorlatok
2. A kreativitást fejlesztő gyakorlatok
3. A nonverbális készségek fejlesztése
4. Az önkép, önismeret fejlesztését szolgáló gyakorlatok:

- testi önismeret
- önkifejezés, önjellemzés, önábrázolás, önmegfigyelés
- éniideal, önkép, célok és értékek, tudatosság

5. Társismereti is kapcsolatfejlesztő gyakorlatok

- Ismerkedés, megismerés, felismerés, kapcsolatfelvétel
- Kapcsolatfejlesztés
- Érzések, érzelmek, indulatok, vélemények, viszonylatok és elvárás

A várható eredmény hosszútávon mindenképpen a személyiség pozitív irányú változását mutatja. Az ideális az lenne, ha már óvodás kortól alkalmazná a pedagógus ezeket a személyiség nyomon követése mellett. A gyakorlat eredményességének ellenőrzése a gyakorlat végzése közben történik, mivel csak folyamatában értékelhető – a tanár

állandóan szemmel tartja a gyerekeket, gondolatban rögzíti a látottakat, majd a lehető legrövidebb időn belül írásban is. Értékelés csak szóban a pozitívumokra törekedve.

14. A tanulás tanítása

Az egyéni „tanulási ösvények” kialakítása:

14.1. Szervezett formában: általános iskolában

- alsó
- felső tagozaton
- tanórán
- tanórán kívüli időben (szakkörökön, könyvtárban, művészeti órákon, napköziben, stb.)

14.2. A tanulás feltételei és ennek ismerete

- Motiváltság
- Akarat
- Tudatosság
- Tervszerűség, következetesség
- Alapkészségek, alapképességek fejleszthetősége és fejlesztése, biztonságosa alkalmazása

14.3. A tanulás alapvető kérdéskörei:

- Irányított tanulás osztályban – csoportban tanulás, párban tanulás, egyéni önálló tanulás
- Tanórai – tantárgyakként tanulás
- Elméleti ismeret, gyakorlati ismeret elsajátításának folyamata „technikái”
- Szó szerinti tanulás- versek vagy kiemelt szövegrészek például eskü
- Szövegszerinti tanulás – definíciók, szakszavak alkalmazásával
- Tartalom szerinti tanulás: globális, analizáló, szintetizáló módszerekkel

14.4. A tanulás – „hogyan – miért” kérdés körei

- Hatékony, időtakarékos, logikus módszerek kérdéskörei, amelyeknek elmaradhatatlan hozadéka a sikerélmény
- A könyvből tanulás kérdéskörei
- „Új” készségek kialakítása és fejlesztése a tanulás érdekében (pl. lényegkiemelő készség kialakítása, vázlatírás képességének kialakítása stb.)
- Idegen nyelv tanulásának technikái, módszerei
- Versenyekre, vetélkedőre készülés, tanulás módszereinek kérdéskörei
- A tantárgyak órarendi rendisége és figyelem tartósságának kérdéskörei
- A délutáni tanulás sorrendisége: „könnyű illetve nehéz tanulnivaló, írásbeli és szóbeli tanulnivaló logikus sorrendje
- A „hibák”, hiányosságok időbeli felismerése, korrigálás!
- A tanulástervezés, a gyakorlás, az ismétlés és az ellenőrzés elveinek ismeretei
- A tanulás higiénijának kérdéskörei (fáradtság, szokás)
- Tanulás eredményességének értékelése, visszajelzés fontossága (szóbeli, írásbeli, jegyszerű értékelés)

14.5. A tanulást segítő körülmények:

- Felkészült pedagógus
- Életkorhoz igazodó elsajátítandó ismeretanyag
- Tanulásegítő eszközök
- Szülői háttér – szemléletváltás, partnerség
- A tanuló:

Pszichikus képességei

Önismerete

Alapképességei

Készségei és annak fejleszthetősége (korlátok!)

Előző ismeretei, tapasztalatai

- A tanulás céljának ismerete
- Tanulási módszerek, technikák ismerete

Felelősök: pedagógusok, szülők

Tanulás tanító módszerek ismertetése

15. Műhelymunka, a tanári együttműködés formái

15.1. Cél:

A nevelés során a gyermekek egyéni fejlődésének megfelelő elvárásokat, és ezekkel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni. Ennek érdekében a tanulók és a nevelők minél alaposabb megismerése, az együttműködés szellemének egységesítése szükséges.

15.2. Fontos a műhelymunka eredményességéhez:

- Az egyes gyerekek, gyerekcsoportok nevesében érintettek együttgondolkodása
- Szakmai egyeztetés
- Az előrehaladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázása
- A fejlődési irány kijelölése
- Az egymástól való tanulás képességének kialakítása
- A pedagógiai mentálhigiéniák karbantartása
- A hiányok feltárása
- Problémakövetési technikák kidolgozása
- Rendszeres szakmai megújulás

15.3. A műhelymunka formái:

A. értékelő megbeszélések

B. esetmegbeszélés

C. problémamegoldó fórum

A, értékelő megbeszélések

a)

- évi 3 alkalommal – 1, tanév eleji – főleg az indítás problémái

- a tanulói kör jellemzői, célmeghatározás, stb.

b) *A résztvevők köre – az integrációban résztvevő nevelők:*

osztálytanítók, szaktanár, napközis nevelő, fejlesztő pedagógus, logopédus, könyvtáros, egyéb

c) Az értékelés célja: a gyermek fejlődési és fejlettségi sajátosságainak feltárása annak érdekében, hogy a pedagógus a lehető legoptimálisabb fejlesztési, oktatási tervet tudja elkészíteni.

- Kiterjed: a gyermek egész személyiségére
- Döntően nem kritérium-orientált, - a gyermek produktumait elsősorban nem az elérendő célokhoz viszonyítja, hanem a korábbi állapotához, teljesítményeihez, az előrehaladást mindég pozitívan megerősítve.
- Egyénre szabott: a gyerek valamennyi munkájának értékelésére sor kerül

- Az elismerés formája változó lehet egyénenként
- A hibákat tévedéseket a gyerek gondolkodásáról, tanulási stratégiáiról szerezhető információ forrásaiként fogja fel
 - A hiba és javítása a tanulási folyamat része
 - Csak a korrigált feladatot őrzik meg
- Az értékelés kritériumait a gyerekek és a szülők pontosan ismerik

d) dokumentálása: sokoldalú információvak kell megalapozni

- tervezett, tudatos megfigyelés
- kérdőívek
- cédulázás
- egyéni fejlődést regisztráló füzet
- értékelő mappa az érintettek véleményének összegzésével.

Eredmény: Az értékelés nem elsősorban minősítés, hanem pedagógiai diagnózis, prognózis

A segítségükkel kialakított vélemény ad irányt, útmutatást a további munkához.

Az elérendő kitűzött célokat fel kell tüntetni.

e) A szakaszokat lezáró összegző vélemény, pedagógiai jellemzést megbeszélhetjük a gyerekekkel, szülővel.

B. Estemegbeszélés – kezdeményezheti bármely nevelő

- Sajátos helyzet elemzése
- Továbbképzés jellegű műhelymunka (ötletbörze)
- Tréning
- Résztevők köre (a témától, helyzettől függően)
 - Érintett szülő, gyermek
 - Nevelők csoportja – s ezek variációi
- Kiterjedhet bázisintézmények körére – szakmai...

C. Problémamegoldó fórum – összehívhatja pl. az osztályfőnök, igazgató, GYIF,

Az értékelés és esetmegbeszélésben részttevők köre kibővíülhet az SZM, DÖK, GYIF, Gyermekjóléti és Családsegítő képviselőivel egy-egy gond orvoslására. főleg a tanuló személyiségzavarainak, magatartási problémáinak, családi helyzetének megoldása érdekében.

Eredmény: A nevelők modellszerű viselkedése, gondolkodása, együttműködő képessége erősíti bennük a helyes magatartási módok kialakulását, az együvé tartozás élményét.

16. A kompetenciaalapú-értékelés rendszere

Iskolánk pedagógiai sajátosságai, így az egész Integrációs nevelési program is, az esélyek teremtését szolgálják. Ezekből egy hangsúlyos elem az értékelésre kialakított koncepciónk, amely nem választható el az iskolában folyó teljes folyamattól.

Hisszük, hogy az önmagát beteljesítő jóslat igaz lehet akkor is, ha valakit alulértékelünk, de akkor is, ha netán többet feltételezünk róla, bizalmunkkal tüntetjük ki.

A mi értékelő munkánknak a gyerekekbe vetett bizalom az alapja.

Az értékelés e programban az információk gyűjtésének eszköze, melynek segítségével a pedagógus, a gyermek, a szülő egyaránt felmérheti a gyerek fejlődésének mértékét, és támpontokat kapunk a további tervezéshez, fejlesztéshez.

16.1. Az értékelés céljai:

- A gyerekek fejlődésének nyomon követése és képességeiknek pontos felmérése.
- A pedagógus visszajelzést kapjon munkájáról, megfelelően tervezte-e az elsajátítandó ismereteket az osztály és az egyén számára, ehhez megfelelő módszereket választott-e ki, megfelelő időt és tevékenységeket biztosított-e a készségek gyakorlására.
- Hiteles kép rajzolása gyermeknek, szülőnek pillanatnyi fejlődési állapotról, megismerjék a teendőiket.
- A hiteles értékelés nélkülözhetetlen része az önmagunkról alkotott vélemény (önértékelés) is.

16.2. A gyerekek értékelése a következő szellemben történik:

- Az értékelés a gyerekekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon.
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse az önismeretet.
- A gyerek fejlődéséhez megfelelő gyakorlati tanácsokat adjon.
- Az értékelés ne kritérium – orientált legyen, hanem az egyén fejlődéséhez mért, serkentsen további erőfeszítésre.
- Legyen személyhez szóló, amelyik nem pusztán az állapotot, tényeket rögzíti, hanem a továbblépés lehetőségét is megmutatja.
- Tekintse minél átfogóbban a gyerek személyiségét, figyeljen a tudás- és a teljesítményszinttel nem kifejezhető személyiségvonások fejlődésére is.
- A teljesítmény mérésére többféle eszköz, módszer használata célszerű.
- Elsősorban a gyerek erősségeit, nem pedig gyengéit emeli ki.
- Segítse a pedagógusok és szülők közös gondolkodását a gyerek fejlődése érdekében.

16.3. Az értékelés módszerei, eszközei:

16.3.1. Mappák:

a) gyűjtő mappák

c) értékelő lapok (önértékelés)

16.3.2. Háromszori szöveges értékelés: Az osztályfőnök összegző értékelése a szempontsor alapján. A szülő kézjegyével látja el, hozzáfűzheti saját gondolatait is.

16.3.3. Személyes beszélgetések: Az évente háromszor sorra kerülő beszélgetés, amelyen a szülő, a tanuló és a pedagógus van jelen.

16.3.4. Egyéni fejlődési napló: Ezt az osztályfőnök vezeti. Vannak publikus és nem publikus bejegyzései is.

Úgy gondoljuk, hogy a leírt gyakorlat hozzájárul a gyerek, a szülő és a pedagógus sokoldalú, alapos, elmélyült és folyamatos együttműködéséhez. Ezáltal a gyermek megítélésének és fejlesztésének felelősségteljes munkáját nagyban segíti.

17. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

Cél: Sikeres iskola illetve pályaválasztás segítése.

A tanuló az adottságainak legmegfelelőbb iskolába kerüljön.

Minél több tanuló érettségit adó középiskolában tanuljon.

Helyzetkép:

- A hátrányos helyzetű, nehezen tanuló gyerekek jelentős része lemorzsolódik a középiskola 9. ill. 10. osztályában.

- Kevés hivatalos információt kapunk a továbbhaladásról.

A program szerepe: a komplex személyiségfejlesztés során már korai gyermekkortól – latens módon – elkezdődik a felkészítés a sikeres továbbtanulásra.

A program feladata: - 5. 6. osztályban elkezdődik a reális, tudatos énkép kialakításának folyamata / alkalmazott dráma – pedagógiai módszerek, sokirányú személyiségfejlesztés, használt projekt módszer, kooperatív oktatás, stb./

- érdeklődés felkeltése, motiválás / of. ill. szaktanár/

- akarati tulajdonságok fejlesztése /dicséret, sikerélmény, pozitív pedagógia /

- folyamatos, szorgalmas tanulási szokások kialakítása /permanens tanulás kialakítása /

- helyes tanulás – módszertan megismertetése

A személyiségfejlesztés mellett fontos, hogy kellő ismeretekkel rendelkezzenek a különböző pályák, szakmák, iskolák választékáról:

- már 6. osztálytól kell tudatosan ezekről beszélgetni: of.- i órák, kirándulások során.
- a számítógépek, az Internet segítségével a legújabb lehetőségekről kaphatnak tájékoztatást.
- prospektusok, kiadványok segíthetnek a szülők tájékoztatásában.

A megfelelő iskolaválasztás érdekében igen szoros kapcsolatot kell a szülők, gyerekek, pedagógusok között kiépíteni.

Ezek alkalmai:

- pályaválasztási szülői értekezletek

- családlátogatások

- egyéni beszélgetések

Az általános iskola befejezése utáni továbbhaladás segítése.

- az ált. isk. felveszi a kapcsolatot a középiskolával
- a választott iskola igazgatóját tájékoztatjuk arról, hogy a tanuló részt vett az integrációs programban / illetékes igazgatóhelyettes, osztályfőnök /
- a fejlesztett tanulókról készített nyilvántartásunkat továbbítjuk a középiskoláknak / számítógépes adatbázis /
- a 8.- os osztályfőnök jellemzést ad az új osztályfőnöknek:

kiemelve: - családi háttér

- a tanuló elért sikerei / fejlődése /

- a tanuló fejleszthető ill. fejlesztendő tulajdonságairól, tanulásáról

- a tanuló különleges adottságairól, egyéni sajátosságairól

- a két osztályfőnök félévente / bizonyítvány osztáskor / értesítést vált egymással / a tanulót érintő kérdések, problémák /
- a szülők a 8. osztály végén levélben kapnak tájékoztatást a középiskolával kiépítendő kapcsolatáról / további segítségnyújtási lehetőségekről /

Várható eredmények:

- az iskolaválasztás ill. pályaválasztás egy 5. osztályban kezdődő és a munkába állásig tartó folyamattá válik.
- a tankötelezettség 18 év, így a lassabban haladóknak is lehetősége nyílik az ált. isk. befejezésére.
- az elkallódó, kimaradó gyerekek több segítséget kapnak, így ők is sikeressé válhatnak.
- dokumentált, tudatos, ellenőrizhető pályaválasztást segítő gyakorlat épül ki.

A folyamat ellenőrzése, értékelése.

Az iskola igazgatója ill. a település önkormányzatának jegyzője végzi a dokumentumok alapján, a Pedagógiai Programban kidolgozott szempontok alapján.

I. AZ INTÉZMÉNY HASZNÁLATI RENDJE

1. Nyitvatartási rend

- a) Iskolánk tanítási napokon 7,00 órától 17,00 óráig tart nyitva.
- b) Az iskolába csak a főbejáraton keresztül lehet belépni. A bejárat ajtó tanítási időben zárva van.
- c) A korán érkező gyermekek számára 7,30 – 7,45 óráig reggeli ügyeletet tartunk a kijelölt teremben, illetve jó idő esetén az udvaron.

2. A tanév rendje

A tanév rendjét a mindenkori OM rendelet határozza meg. A rendelet rögzíti, hogy az intézmény hány tanítás nélküli munkanappal gazdálkodhat. A PEPO-ban megfoglalmazottak alapján ezek felhasználása a következő:

- DÖK nap
- Móra napok
- Pedagógus továbbképzési napok

3. Általános használati rend

A. Tanulókra vonatkozóan

- e) Iskolába érkezés után 7,15 óráig a kijelölt ügyeletesi teremben illetve az udvaron kell tartózkodnod.
- f) Az osztálytermekben 7,45 óra után mehatsz be.
- g) *Légy pontos!* Legkésőbb 7,45 órára érkezz meg az iskolába, ügyeletesként illetve hetesként legkésőbb 7,30 órára.
- h) Szüleid csak a bejárat ajtóig, illetve a földszinti zsibongóig kísérhetnek el.
- i) Az iskola területét tanítási idő alatt csak osztályfőnöki *engedéllyel hagyhatod el* az ügyeletes mellett.
- j) A tanítási idő után csak szervezett foglalkozások keretében, a foglalkozást vezető nevelők felügyelete alatt tartózkodhatsz az iskola épületében és a területén
- k) A munka és baleset megelőzési előírásokat megismerni és betartani kötelességed, saját és társaid egészsége, épsége érdekében!
- l) Takarékoskodj energiával, vízzel!
- m) Az épületen belül nem lehet:
 - szaladgálni
 - labdázni
 - másokat közlekedésben akadályozni
 - diák társaidat rendbontással zavarni.
- n) A nyelvi terembe , a tornaterembe, az uszodába, számítástechnika terembe csak szaktanár engedélyével léphetsz be!

B. Szülőkre, látogatókra vonatkozóan

- a) Szülők, látogató az iskola területén tanítási időben csak hivatalos ügyben tartózkodhat.
- b) Szülők gyermekeiket a bejárat ajtóig illetve a földszinti zsibongóig kísérhetik, illetve várhatják a tanítás, napközi után.

- c) Csak rendkívüli esetben, igazgató engedélyével lehet a belépés szabályaitól eltérni
- d) Az iskolában *plakátokat és hirdetőmenyeket, szórólapokat* kihelyezni kizárólag az erre kijelölt helyen, előzetes igazgatói, vagy igazgatóhelyettesi engedéllyel lehet.

C. Tárgyakra vonatkozó előírások

- a) Ne hozzon a tanuló az iskolába olyan tárgyakat, amelyek nem szükségesek a tanításhoz!
- b) Az iskola tevékenységéhez nem szükséges tárgyakért az iskola anyagi felelőséget nem vállal.
- c) Tilos mások testi épségét veszélyeztető tárgyak iskolában hozatala.
- d) Mobiltelefon behozható, de tanítási időben, napköziben, tanulószobán nem lehet bekapcsolni. Ellenkező esetben a pedagógus megőrzésre átveszi, és csak a szülő személyes megkeresésekor adja vissza.
- e) A házirend ellenére behozott tárgyakat a pedagógus megőrzésre átvesz, és csak a szülő személyes megkeresésekor adja vissza.
- f) Rendkívüli esetben igazgatói vagy osztályfőnöki engedéllyel hozható be tárgy.
- g) Az iskolában talált tárgyakat mindenki köteles a titkárságon leadni.
- h) Elvesztett tárgyaidd után az osztályfőnököknél érdeklődjél.

D. Pénz, zsebpénz

- a) Az iskola a tanulónál lévő pénzért nem vállal felelőséget.
- b) Az iskola tanulóinak tilos az iskolában bármiféle kereskedelmi tevékenységgel foglalkozni.

II. TANULÓI MUNKAREND

1. A csengetés rendje

A csengetés rendje a tanórák, és az óráközi szünetek időtartamát határozza meg. A tanítás kezdete 8.00 órakor van. A tanítási órák időtartama 45 perc.

- a) Becsengetés után *fegyelmezetten várjátok* a pedagógust az órarend szerinti teremben vagy a szaktanterem (angol, számítástechnika) előtt illetve a tornatermi öltözőben, uszoda előterében.
- b) Kicsengetés után, az óráközi szünetekben a tantermek ajtaját zárva kell tartani.
- c) A 2, 5 szünetben van lehetőség az udvarra kimenni, ha az időjárás megengedi. Ekkor a főbejárat nyitva van.
- d) Napközis, szabadidős programok idejében is csak a főbejárat használható. Udvari szünetben az alsó és felső tagozat a kijelölt területen tartózkodik.

2. Tanítási órák rendje

Feladatod, hogy:

- a) előkészítsd tájékoztató füzeted, ellenőrződöt, és a szükséges tanfelszereléseket.
- b) mindig készítsd el a házi feladatodat
- c) ellenőrződ elvesztése esetén azonnal jelentsd osztályfőnöködnél és vásárolj újat.
- d) figyelj és *teljesítsd tanulmányi feladataidat* - képességeidnek megfelelően

- e) ha hiányzás vagy egyéb ok miatt nem tudtál készülni, azt az óra elején jelentsd a nevelőnek
- f) kézfelemeléssel jelezd szólási szándékodat, beszélgetéssel ne zavarj az órát és társaidat a tanulásban, ezzel sérted társaid tanuláshoz való jogát
- g) az *ülérendet* mindig *tartsd be*
- h) a tanórák végén tisztaságot és rendet hagyj magad után
- i) a tanítás végén a székeket rakd fel az asztalra.

3. A tanulók megjelenése, felszerelése

- a) Megjelenésed legyen iskolába illő, tiszta, gondozott, mértéktartó.
- b) Ünnepegyek alkalmával az ünneplő ruhát kell viselned: fehér blúz vagy ing illetve, sötét szoknya vagy nadrág, Móra jelvény.
- c) Testnevelés és úszás órákon az előírt felszerelésben kell lenned(fehér póló, fekete nadrág. Illetve papucs úszódressz - úszónadrág, úszósapka
- d) Az iskolában csak a napi órarendnek megfelelő felszerelést hozhatod magaddal.

4. A tanórán kívüli foglalkozások rendje

A. Jelentkezés, részvétel, kijelentkezés)

- a) Szakkörökre, a tanuló minden év szeptember 10-ig a szülő aláírásával jelentkezhet.
- b) A felvett tanulók számára a foglalkozásokon való részvétel a szorgalmi év egészére nézve kötelező!
- c) A mulasztás a tanrendi órákkal azonos megítélésű.
- d) Napközibe az év elején kiosztott „Adatlapon”, illetve a tanév folyamán bármikor a szülő írásos jelzése alapján lehet bejutni.
- e) A napközis foglalkozás 16.00 óráig tart, a tanulók ezt követően mehetnek haza. Ettől eltérő igényeket csak a szülő írásbeli kérése alapján tudunk figyelembe venni.
- f) Kijelentkezést napköziből a szülő írásbeli kérésére tudunk elfogadni. Az étkezésről való lemondás szintén írásban, de csak hónap végén lehetséges.
- g) Rendkívüli esetben, egy-egy foglalkozásról, foglalkozás részéről a szülő szóban (telefonon), vagy írásban kérheti el gyermekét.
- h) Felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokra a szülő kérésére vagy a nevelő javaslatára lehet bekerülni.

B. Étkezés rendje

- a) A tízórai a tanteremben, ülve fogyasztható el!
- b) Az iskolai étkezés keretében igényelt tízórai csak az ebédlőben fogyasztható el az 1 illetve 2 szünetben. A tízórais kártya leadása szükséges.
- c) A napközisek nevelőjükkal ebédelnek időbeosztás szerint.
- d) Az ebédelős diákok az utolsó tanítási óra után mehetnek ebédelni, ebédelős kártyájuk leadásával.
- e) A szülő kötelessége, hogy legkésőbb 9 óráig bejelentsé a titkárságon gyermeke esetleges hiányzását. Ennek elmulasztása esetén a térítési díjat ki kell fizetni.
- f) Az étkezési napok nyilvántartása az iskolában történik. A térítési díjakkal kapcsolatos ügyeket az óvodában az élelmezésvezető intézi.

- g) A tanulók kötelesek az étkezés rendjét, és a kulturált étkezés szabályait betartani!
- h) A napközis csoport és minden ebédlő tanuló köteles az ebédlőt tisztán hagyni.
- i) Ebédlőbe kabátot, táskát bevinni nem szabad, azokat az arra kijelölt polcon kell elhelyezni.
- j) Az ebédlőben csak étkező tanuló tartózkodhat.
- k) Az ebédlőből ételt, gyümölcsöt engedélyével lehet kivinni.
- l) Balesetek elkerülése végett az ebédlőt csak a földszinti zsibongó felöli bejáraton lehet megközelíteni!

III. MAGATARTÁSI ÉS VISELKEDÉSI SZABÁLYOK

1. Általános magatartási szabályok

Intézményünk minden diákja az iskolán belül és kívül, a tanórai és tanórán kívülfoglalkozásokon:

- a) kulturált, udvarias, segítőkész magatartással tartsa be mindenkor a társadalmi együttélés szabályait
- b) viselkedjen méltóan az intézmény jó hírnevéhez , gazdagítása hagyományait
- c) óvja saját és társai épségét és a közösség tulajdonát
- d) iskolai rendezvényeken és kirándulásokon a házirendnek megfelelően viselkedjen
- e) a Himnusz és a Szózat felcsendülésekor vigyázban álljon, alkalomhoz méltó magatartást tanúsítson!

2. A magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei, formái

Magatartás

Példás:

- szereti a közösséget, figyelembe veszi igényeit
- kötelezettségeinek példamutatóan eleget tesz
- az iskola házirendjének betartásában tevékenyen részt vesz
- a követelményeket megtartja és másokkal is betartja
- kezdeményező, a közösség vezetését vállalja
- segítőkész, másokat buzdít
- udvarias, megfelelő hangnemet használ nemcsak tanáraival, hanem társaival szemben is
- az udvarias magatartást iskolán kívül és iskolán belül is igyekszik betartani , erre másokat is figyelmeztet
- nincs igazolatlan mulasztása

Jó:

- szívesen vesz részt a közösség munkájában, bár nem kezdeményező
- minden megbízott feladatát lelkiismeretesen elvégzi
- az iskola házirendjében foglaltakat maradéktalanul betartja
- udvarias, megfelelő hangnemet használ viselkedése nem ad okot panaszra
- de nem figyelmezteti a negatív magatartásúakat
- nincs igazolatlan mulasztása

Változó:

- tudatosan nem árt a közösségnek, de nem lehet rá számítani, megbízhatatlan
- a rábízott feladatot pontatlanul, hiányosan végzi el, de tapasztalható igyekezet a hibák javítására
- akinek magatartása, viselkedése tanuló társaival, esetleg tanáraival, szemben időnként udvariatlan, figyelmetlen
- vitás kérdésekben ingadozó az állásfoglalása, néha a rosszak befolyása alá kerül
- igazolatlan mulasztása van

Rossz:

- Szándékosan árt a közösségnek, vagy egyes tanulóknak
- a követelményeket általában megszegik
- közösségi munkában nem lehet rá számítani, visszahúzó erő
- viselkedése durva, goromba, meggondolatlan
- szertelenségével veszélyezteti mások testi épségét, hangvétele szemtelen cinikus
- több nap igazolatlan mulasztása van
- fegyelmi büntetésben részesült

Szorgalom

Példás:

- képességeit figyelembe véve szervezi meg munkáját
- pontos, megbízható, rendszeres munkát végez
- mindig készül a tanórákra, figyel érdeklődik
- nyújt valami többet a kötelező tananyagon kívül, gyűjt, felfigyel dolgokra, az órán közli tapasztalatait
- önként, szívesen segít másoknak
- aktív, igényes

Jó:

- figyel órákon
- házi feladatát mindig elvégzi
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- figyelmeztetés után szívesen segít másoknak

Változó:

- a tanulmányi munkában való részvétele ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan
- önállóan, igényli az ösztönzést
- tanulmányi munkájában visszaesés tapasztalható
- csak felszólításra ellenőrzi munkáját
- tanítási órákon általában passzív
- szétszórtság jellemzi
- gyakran otthon hagyja a tanítás órára szükséges felszerelését
- Többször nincs kész a házi feladata

Hanyag:

- tanulmányi munkájában megbízhatatlan

- házi feladata sokszor nincs kész
- felszerelése rendszeresen hiányzik
- figyelmetlen, felszólításra sem ellenőrzi munkáját
- érdektelenség, teljes közöny jellemző rá
- képességeihez képest keveset, vagy semmit sem tesz előmenetelért

3. **A tisztségviselő tanulók feladatai**

Az ügyeletes tanulók és a hetesek az iskola tisztségviselői, akik a házirend biztosítása érdekében felelősségteljes szolgálatot látnak el hetenkénti beosztásban a kijelölt területen.

A. Ügyeletes tanulók és feladataik:

- a) Iskolánkban a tanítás előtt és az óráközi szünetekben az ügyeletes nevelők munkáját ügyeletes tanulók segítik.
- b) Ügyeletesi feladatot a 6-7-8-osztályos tanulók látnak el
- c) Minden ügyeletesnek 7,30-ra az iskolába kell érkeznie!
- d) Az ügyelet ellátása fontos feladat, ezért ügyeletes csak az lehet, akinek viselkedése erre alkalmas.
- e) Az ügyeletes felügyel a tanítás megkezdése előtt, és az óráközi szünetekben. Figyelmezteti társait a helyes magatartásra, a rendbontást jelzi az ügyeletes nevelőnek.

B. Hetesek feladatai:

Hetesi feladatokra az osztályfőnök jelöli ki a tanulókat, nevük a naplóban szerepel. Ez a feladata, más személyre csak az osztályfőnök engedélyével ruházható át !

4. **Hiányzások és az igazolás rendje**

- a) Az iskolából való mulasztást az iskolába jövetel első napján, vagy a következő osztályfőnöki órán kell igazolni orvosi vagy szülői igazolással.
- b) Az orvosi igazolás csak a szülő aláírásával érvényes!
- c) A mulasztás igazoltnak kell tekinteni, ha a tanuló előzetes engedélyt kapott a távolmaradásra:
 - 1-1 tanítási órától a szaktanártól
 - 1-3 tanítási napról az osztályfőnöktől egy alkalommal
 - Ennél több napról az igazgatótól.
- d) egy évben 3 napot a szülő is igazolhat egybefüggően, vagy napi elosztásban, lehetőleg előre.
- e) A pályaválasztásra készülő nyolcadik osztályos tanulók középiskolák látogatására 3 napot vehetnek igénybe, ha a középiskola igazolja, hogy megjelentek.
- f) Ha a távolmaradást nem igazolják legkésőbb az iskolába jövetelt követő első osztályfőnöki óráig, a mulasztás igazolatlan.
- g) A késések percai összeadódnak, és ha elérik a 45 percet, igazolt, vagy igazolatlan órák számítanak.
- h) Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztás együttesen meghaladja:

- a 250 órát,
 - egy adott tárgyból a tanítási órák 30%-át,
- a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

j) 1 igazolatlan óra mulasztás után az iskola értesíti a szülőt.

k) ha a tanuló egy tanítási évben 10 óránál többet mulaszt igazolatlanul, az iskola igazgatója értesíti a gyermek lakóhely szerinti illetékes jegyzőt. (11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 20. §)

5. **A tanulók jutalmazásának formái és rendje**

A tanulói közösségek, vagy egyes tanulók magatartását, szorgalmát, tanulmányi munkájában elért eredményét jutalmazzuk:

- Szóban:

A tanévzáró ünnepély nyilvánossága előtt

- Írásban:

Ellenőrzőn keresztül

Bizonyítványban

Oklevéllel

Jutalomkönyvvel

A. **Nevelőtestületi dicséret:**

- előzetes testületi döntés alapján:
- folyamatosan végzett kiemelkedő közösségi munkáért

B. **Igazgatói dicséret:**

- 5 osztályfőnöki dicséret
- Olyan cselekedetért, megnyilvánulásért, amely az iskola jó hírnevét öregbíti
- Iskolai kulturális, sport tevékenységért

C. **Osztályfőnöki dicséret:**

- a tanuló összteljesítményének havi értékelése alapján
- folyamatosan jól végzett munkáért
- közösségért végzett tevékenységért
- iskolai versenyen elért 1-5 helyezéért
- a tanulóközösségben a tanulási segítő eredményes tevékenységért
- olyan cselekedetért, megnyilvánulásért, amely az iskola jó hírnevét öregbíti

D. **Szaktanári dicséret:**

- Valamely tantárgyból elért kiemelkedő eredményért

6. **A tanulókra vonatkozó fegyelmező intézkedések formái és rendje**

Azt a tanulót, aki az iskolai rendszabályokat megsérti, vagy vállalt feladatát nem teljesíti, szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetésben, intésben kell részesíteni. A figyelmeztető intézkedések fokozatai a fegyelemsértés súlyától függően átléphetők.

Elmarasztalás jár:

- a) a Házi rend megszegéséért

- b) iskolai pedagógusai által szervezett iskolán kívüli programokon történt fegyelemsértésért
- c) mások tulajdona elleni vétségért
- d) más testi épségének veszélyeztetéséért
- e) vállalt feladatok hanyag végzéséért, el nem végzéséért.

A. Szaktanári figyelmeztetés:

- felszerelés, ellenőrző, házi feladat hiányáért, 3 alkalom után a használatban lévő magatartás füzetben, vagy az ellenőrzőben kell rögzíteni

B. Osztályfőnöki figyelmeztetés:

- ellenőrző füzetben 5 figyelmeztetés után
- házirend megsértéséért
- nevelői, ügyeletesi elmarasztalásért
- iskolai és iskolán kívüli fegyelmeztetlenségért
- kirívó esetekben

C. Igazgatói figyelmeztetés:

- magatartás miatt megelőzik az osztályfőnöki fokozatok
- 5 osztályfőnöki figyelmeztetés után
- Súlyos esetben előzmények nélkül is adható

D. Büntetési fokozatok:

- osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés: 3 írásbeli figyelmeztetés után
- igazgatói figyelmeztetés: 3 osztályfőnöki intés után
- igazgatói intés: 3 igazgatói figyelmeztetés után
- nevelőtestületi fegyelmi eljárás

7. A tanulókra vonatkozó fegyelmi eljárás és anyagi kártérítési felelősség szabályai

A. A tanulókra vonatkozó fegyelmi eljárás szabályai

Az a tanuló, aki kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás lefolytatására a Fegyelmi Bizottság jogosult.

Fegyelmi büntetések:

- a) megrovás, szigorú megrovás
- b) áthelyezés másik iskolába

A fegyelmi eljárás szabályait a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 32-33 § illetve az 5.számú melléklete tartalmazza.

B. Anyagi kártérítési felelősség szabályai

a) A vagyonvédelmi és saját testi épségük miatt a tanulók csak használati előírásoknak megfelelően használhatják, kezelhetik az intézmény felszerelési tárgyait, bútorait, eszközeit!

b) Mindenki köteles óvni az iskola berendezési tárgyait.

c) Ha rongálás, káresemény történik, vagy veszélyes helyzet, körülmény tapasztalható azonnal jelenteni kell az osztályfőnöknek, az ügyeletes nevelőnek, vagy a titkárságon, illetve az intézmény vezetőinek.

d) Iskolaváltáskor a könyvtári tartozást rendezni kell.

e) Ha a tanuló az intézménynek szándékosan kárt okoz, a kárt meg kell téríteni.

f) A tanulók által okozott kárról a szülőt az osztályfőnök értesíti.

IV. SZOCIÁLIS ELLÁTÁS, KEDVEZMÉNYEK IGÉNYBEVÉTELE

Az iskolán keresztül szociális ellátások vehetők igénybe. A kedvezményekre, támogatásokra való jogosultságot, a kedvezményezettek körét az iskola nyomtatványok kiküldésével méri fel. A szülő kötelessége gyermeke érdekében ezeket a nyomtatványokat:

- hiánytalanul és pontosan kitölteni, aláírni
- a szükséges igazolásokat, bizonylatokat csatolni
- határidőre visszaküldeni abban az esetben is, ha nem kíván élni a felkínált lehetőségek közül egyikkel sem.

IV. SZOLGÁLTATÁSOK

A. Ingyenes szakszolgálatok:

Az alábbi szolgáltatások a nevelő, szakorvos javaslatára, vagy szülői kérésre vehetők igénybe, az EPSZ szakemberei által

- Logopédiai, gyógypedagógiai, gyermekpszichológia

B. Önköltséges szolgáltatások:

Az osztályfőnökök, vagy iskolánk nevelői által szervezett programokra a szervező nevelőnél való jelentkezéssel igényelhető.

- Színházlátogatás
- Mozi látogatás
- Kirándulások
- Táborok, erdei iskolák
- Egyéb kulturális programok

V. A TANULÓI JOGOK ÉRVÉNYESÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

A tanulói jogokat és kötelességeket a Köznevelési törvény 10-12.§-a, a szülői jogokat és kötelességeket a 13-14. § tartalmazza. A tanuló jogok érvényesítésével kapcsolatban az iskola a következő eljárási szabályokat alkalmazza.

A. Diákönkormányzat

- A tanulók, képviselőikre diákönkormányzatot hoznak létre, elnököt választanak, aki képviseli az egész diákságot.
- A diákönkormányzat munkáját segítő nevelő koordinálja.
- A tanulók az őket érintő minden kérdésben véleményüket a diákönkormányzat képviselőjén keresztül juttatják el a diákönkormányzat elnökéhez, aki a véleményt továbbítja az iskola igazgatója felé.
- A diákönkormányzat saját kialakított rendje, illetve szervezeti és működési szabályzat szerint működik.
- A diákönkormányzatnak joga van a diákságot képviselni minden, a tanulókat érintő kérdésben.
- Évente legalább egy alkalommal diákgyűlést kell tartani, amelyen az osztályokat 3-4 fő képviseli. A gyűlésen jelen van az iskolavezetés és az osztályfőnökök, illetve a diákok által meghívott, az iskolai élettel kapcsolatban álló személyek
- Az évi rendszeres diákgyűlésen az iskola illetve a diákönkormányzat vezetője beszámol az előző diákgyűlés óta eltelt időszak munkáiról, különösen a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről az iskolában.

- A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni a tanulók nagyobb csoportjait érintő kérdések meghozatalánál.

B. Gyermekvédelmi felelős

- A gyermekvédelmi felelős az iskolában a szülők számára kifüggesztett időpontban fogadóórát tart.
- A gyermekvédelmi felelősnek titoktartási kötelezettsége van.

C. Tantárgyválasztás:

- Iskolánkban az idegen nyelv választására van lehetőség
- Az iskola vezetése a 4 évfolyamos szülők számára szülői értekezletet tart, amelyen tájékoztatást ad a választható nyelvekről.
- A szülők az iskola által kiosztott nyomtatvány kitöltésével és határidőre való visszaküldésével igényelhetik a választott nyelvet
- Az esetleges csoportösszevonásokat a mindenkori létszámok szükségessé tehetik. Erről az iskola igazgatója dönt.
- A nyelvi csoportok közötti átjárást írásban kell igényelni az igazgatónál, különbözőzeti vizsga tétele kötelező.

D. Hit és vallásoktatás

Iskolánk a történelmi egyházak által szervezett vallásoktatás számára helyiséget térítésmentesen biztosít.

E. Tanulói jogviszony:

1. Beiskolázás

1. évfolyamra történő beiratkozással

2. Más iskolából történő átvétel

3. Magántanulói jogviszony: indokolt esetben, a szülő írásbeli kérvénye alapján, az intézmény vezetője dönt arról, hogy a tanuló mentesítve legyen a mindennapi iskolába járás alól. Ebben az esetben a tanuló osztályozó vizsgát köteles tenni.

4. Az osztályozó,- javító,- különbözőzeti vizsgák rendje:

- osztályozó – és különbözőzeti vizsgát indokolt esetben szülői kérésre, javítóvizsgát a nevelőtestület döntése alapján tehet a tanuló
- időpontja a nevelőtestülettel egyeztetve az igazgató határozza meg, melyről a szülő, gondviselő írásbeli értesítést kap.
- a számonkérés témaköreit a tanuló legalább két hónappal a vizsgát megelőzően kézhez kapja
- a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll
- a vizsgák erre a célra alakult, legalább három főből álló bizottság előtt történnek.

F. A számonkérés formái, szabályai

Az ellenőrzés (érdemjegyszerzés) módjai:

- szóbeli felelet
- írásbeli munka
- önálló kiselőadás
- tanórai munka
- részvétel versenyeken
- gyűjtő munka
- egyszerű, tanult, tanulói kísérlet bemutatása.

Ha a tanulók munkáját az elért és adható pontok százalékában határozzuk meg a százalékos értékelést a következőképpen válthatjuk át osztályzatokra:

0- 33%	elégtelen	1
34-50%	elégséges	2
51-75%	közepes	3
76-90%	jó	4
91-100%	jeles	5

A hibátlan dolgozatminősítése kiváló

- A témazáró dolgozat minden tanulónak meg kell írni, hiányzás esetén pótolni kell

- Témazáró felmérések, év eleji, félévi és évi mérések időpontjáról a tanulót két-három nappal előbb tájékoztatni kell.

- a fenti írásbeli beszámoltatások előtt közölni kell a témát, a várható feladattípusokat és az értékelés módját.

- Témazáró dolgozat legfeljebb két tantárgyból írható egy nap.

- Az írásbeli számonkéréseket a nevelők kötelesek két héten belül kijavítani. Ellenkező esetben a tanuló érdemjegy csak a diák kérésére írható be.

- A tanuló 3 napot meghaladó hiányzás esetén, az érkezés napján mentesüljön az írásbeli számonkérés alól.

VII. AZ ISKOLA HELYISÉGEIT BÉRBEVEVŐKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Az iskola a tanítás utáni időben helyiségeit bérbe adhatja. A bérlőkre is vonatkoznak a Házirend szabályai, melyeket az iskola köteles a bérlők tudomására hozni.

1. Az iskola helyiségeit használó gyermekcsoportok felügyeletéről a bérlő, az együttműködési szerződésben foglaltak szerint köteles gondoskodni.
2. Rendezvények esetén a nyitva tartás meghosszabbítható, az intézményvezető engedélyével.
3. A bérleti díjat a fenntartó állapítja meg. A fizetés módja lehet átutalás, vagy csekk.
4. Iskolánk részben önálló gazdálkodású intézmény, így a bérleti díjból származó bevételekkel nem rendelkezik

VIII. VÉDŐ, ÓVÓ ELŐÍRÁSOK

A. Egészségvédelmi szabályok

1. Egészséged védelmében az óráközi szünetek időtartama alatt, az időjárás függvényében, tartózkodj az udvaron, a friss levegőn!
2. Tartsd tisztán és rendben környezeted, ügyelj a mosdók, mellékhelyiségek tisztaságára, azokat rendeltszerűen használd!
3. Tilos a dohányzás, a szeszesitalok fogyasztása és egyéb egészségkárosító hatású anyagok, pl. kábítószer használata!
4. Évente köteles vagy az iskolafogászati szűrővizsgálaton megjelenni. Amennyiben magánorvoshoz jársz, igazolnod kell az iskolafogászatot.
5. Az iskolaorvos, és a védőnő éves munkaterv alapján rendszeresen szűrővizsgálatot tartanak. A várható vizsgálatokról év elején tájékoztatást kapsz az osztályfőnöködtől.

6. Amennyiben betegséged fertőző, másokra nézve veszélyes, köteles vagy osztályfőnöködnek jelezni, és felgyógyulásodig otthon maradni.

B. Baleset megelőzési előírások

1. Minden tanév első napján részt kell vened és aláírásoddal igazolnod kell, hogy részt vettél a balesetvédelmi oktatáson!
2. A vagyonvédelem és saját testi épséged miatt csak a használati előírásoknak megfelelően használhatod, kezelheted az iskola felszerelési tárgyait, bútorait, eszközeit!
3. Kirándulások, táborozások idején fokozottan ügyeljetek egymás testi épségére. Társaid, csoportodat csak nevelői engedéllyel hagyhatod el!
4. Ha *rongálás, káresemény, baleset* történik, vagy veszélyes helyzet, körülmény tapasztalható, azonnal jelentened kell az osztályfőnöködnek, az ügyeletes tanárnak vagy titkárságon, illetve az intézmény vezetőinek.
5. Baleset esetén:
 - Az érintet nevelő köteles a balesetet jelenteni
 - Az iskola értesíti a szülőt, s kéri hozzájárulását a további teendőkhez
 - A balesetről az iskola köteles 24 órán belül baleseti jegyzőkönyvet kiállítani.

C. Tűzvédelmi előírások

1. Minden tanév első napján részt kell vened és aláírásoddal igazolnod kell, hogy részt vettél a tűzvédelmi oktatáson
2. Tilos az intézmény épületébe, területére gyúlékony, szennyező, veszélyeztető anyagot hozni.
3. Bomba illetve túriadó esetén a kijelölt útvonalon fegyelmezetten, a nevelők irányításával kell elhagynod az épületet.
4. *Bombariadó* és egyéb okok miatt elmaradt tanítási napot pótolni kell!

X. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A. A tájékoztatás és megismertetés rendje:

1. Tanév elején a házirendben foglaltak megbeszélése az osztályfőnök vezetésével történik.
2. a házirend egy példánya minden tanteremben és a hirdetőszekrényben kifüggesztve megtalálható.
3. a házirend és az iskola működését szabályzó egyéb dokumentumok: a Pedagógiai Program, a Minőségirányítási Program a Szervezeti és Működési Szabályzat, az éves munkatervünk a helyettes irodában megtalálhatók.

B. Hatálya, hatályba lépés

- *a házirend hatálya azokra a programokra, tevékenységekre terjed ki, amikor a tanuló az iskola felügyelete alatt áll.*
- a házirend 2008. szeptember 1-jén lép hatályba

Valkó, 2008. augusztus 29.

.....
Szekeres Péterné
igazgató

Hetesi feladatok

1. **A hetesek:** osztályonként 2 fő, havi váltással
2. **Egyéb feladatok:**
 - a) A teremben lerakják a székeket, lemossák a táblát, a szünetekben gondoskodnak krétáról és szivacsról.
 - b) Számba veszik és jelentik a hiányzókat.
 - c) Ha a tanár 5 perccel a becsengetés után nem jelenik meg az órán, azt az igazgató-helyettesi irodában jelentik.
 - d) Betartják, betartatják a Házirendnek az osztály rendjére vonatkozó pontjait.
 - e) Ügyelnek, hogy az osztály csendben, rendben várja a tanárt. A többszöri rendetlenkedők nevét osztályfőnöki órán jelenti.
 - f) Szünetben szelőztetnek. (Az ablakon kihajolni, bármit kidobni veszélyes, és tilos!
 - g) Nappal lekapcsolják a tanterem világítását.
 - h) Ügyelnek, hogy mindenki a helyén ülve tízórazzon, a hulladékokat a szemégyűjtőbe dobja.
 - i) Az utolsó tanítási óra után felelősek a székek felrakásáért, és a terem tisztaságáért.
 - j) Jelentik az ügyeletes tanárnak a szünetekben a rendbontást.
 - k) Folyamatosan tájékoztatják az osztályfőnököt a hét eseményeiről

Az iskolai könyvtár használati rendje

Használói: az iskola tanulói, tantestülete valamint az adminisztratív és a technikai dolgozók

Használata: ingyenes

A használat rendje:

- a könyvek szabadpolcos elrendezésűek:
 - a szépirodalom betűrendben
 - az ismeretterjesztő könyvek ETO- szakrendben található
- a tanári kézikönyvek csak a tantestület számára hozzáférhetők

Beiratkozások:

- az iskola tanulói csak szülői kezességvállalási nyilatkozattal iratkozhatnak be.

Könyv és tankönyvkölcsönzés: –

- Csak beiratkozott tanuló kölcsönözhet egyszerre maximum 4 db könyvet
- Módja: a kölcsönzőkártya aláírása (dátum, név, osztály)

A számítógépek használatának rendje:

- A számítógépek csak tanár engedélyével lehet használni
- Sajat floppy, CD használata nem megengedett

Anyagi felelősség:

- A kölcsönző tanuló (és a szülő) a kikölcsönzött könyvekért anyagi felelősséggel tartozik.
- Az elvesztett vagy erősen megrongálódott dokumentumok pótlásának módjai: a jelenlegi forgalmi érték megtérítése vagy az értékkel megegyező értékű más dokumentum beszerzése (előzetes egyeztetés alapján).
- A felelősség kérdésében az iskolai házirend Anyagi kártérítési felelősség szabályai című fejezete alkalmazandó.